

Azymut - Samodzielność 2018-2022

*Ilościowe badania potrzeb osób z ASD oraz
ich otoczenia*

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Azymut – Samodzielność

Badanie ilościowe potrzeb osób z ASD oraz ich otoczenia zostało przeprowadzone w dniach 17 – 31 października 2018 r.
i stanowi uzupełnienie dla przeprowadzonego w sierpniu – wrześniu 2018 r. badania jakościowego pn. Rozszerzone badanie potrzeb osób z całościowym zaburzeniem rozwoju, w tym autyzmem i zespołem Aspergera.

Azymut – Samodzielność

Cele badania ilościowego.

- zdiagnozowanie potrzeb i możliwości osób z ASD, a także ich rodzin/opiekunów prawnych;
- zdiagnozowanie faktycznych możliwości i chęci do wdrożenia wypracowywanego modelu mieszkalnictwa wspomaganego, dla osób z ASD, a także ich rodzin/opiekunów prawnych do szeroko rozumianych lokalnych (gminnych) systemów pomocy społecznej.

Azymut – Samodzielność

Cele szczegółowe badania.

1. Ogólna charakterystyka sytuacji osób z ASD i ich rodzin/opiekunów prawnych, w tym kategoryzacja osób z całościowym zaburzeniem rozwoju w kontekście mieszkalnictwa wspomaganego.
2. Rozpoznanie potrzeb osób z ASD i ich rodzin/opiekunów prawnych, w szczególności dotyczących:
 - Poziomu aktualnego funkcjonowania społecznego (w domu, w miejscu pracy, w placówce wsparcia, w kręgu koleżeńskim);
 - Poziomu nieformalnego wsparcia osób z ASD przez ich najbliższe otoczenie (rodzinne, koleżeńskie);

Azymut – Samodzielność

Cele szczegółowe badania.

- Poziomu formalnego wsparcia osób z ASD oraz ich rodzin przez otoczenie instytucjonalne (np. WTZ, ŚDS, ZAZ, KIS, CIS, OPS, PCPR, PUP), specjalistów i organizacje pozarządowe;
- Gotowości do usamodzielnienia (osób z ASD oraz ich rodzin);
- Potrzeb wsparcia instytucjonalnego osób z ASD oraz ich rodzin/opiekunów prawnych w obszarze funkcjonowania społecznego (w szczególności usamodzielnienia w mieszkaniach wspomaganych);
- Potrzeb wsparcia i szkoleń dla rodzin i opiekunów prawnych osób z ASD, w szczególności w kontekście usamodzielnienia ich podopiecznych.

Azymut – Samodzielność

Cele szczegółowe badania.

3. Identyfikacja aktualnych zasobów wsparcia społecznego i potencjałów występujących w otoczeniu osób z ASD oraz ich rodzin, w szczególności dotyczących:
- Sposobów rozpoznawania potrzeb wsparcia osób z ASD oraz ich rodzin/opiekunów prawnych;
 - Dostępnych form świadczenia wsparcia dla osób z ASD oraz ich rodzin/opiekunów prawnych;
 - Zasobów lokalowych, kadrowych, finansowych do świadczenia usług wsparcia dla osób z ASD oraz ich rodzin/opiekunów prawnych, w szczególności w formie mieszkalnictwa wspomagane;

Azymut – Samodzielność

Cele szczegółowe badania.

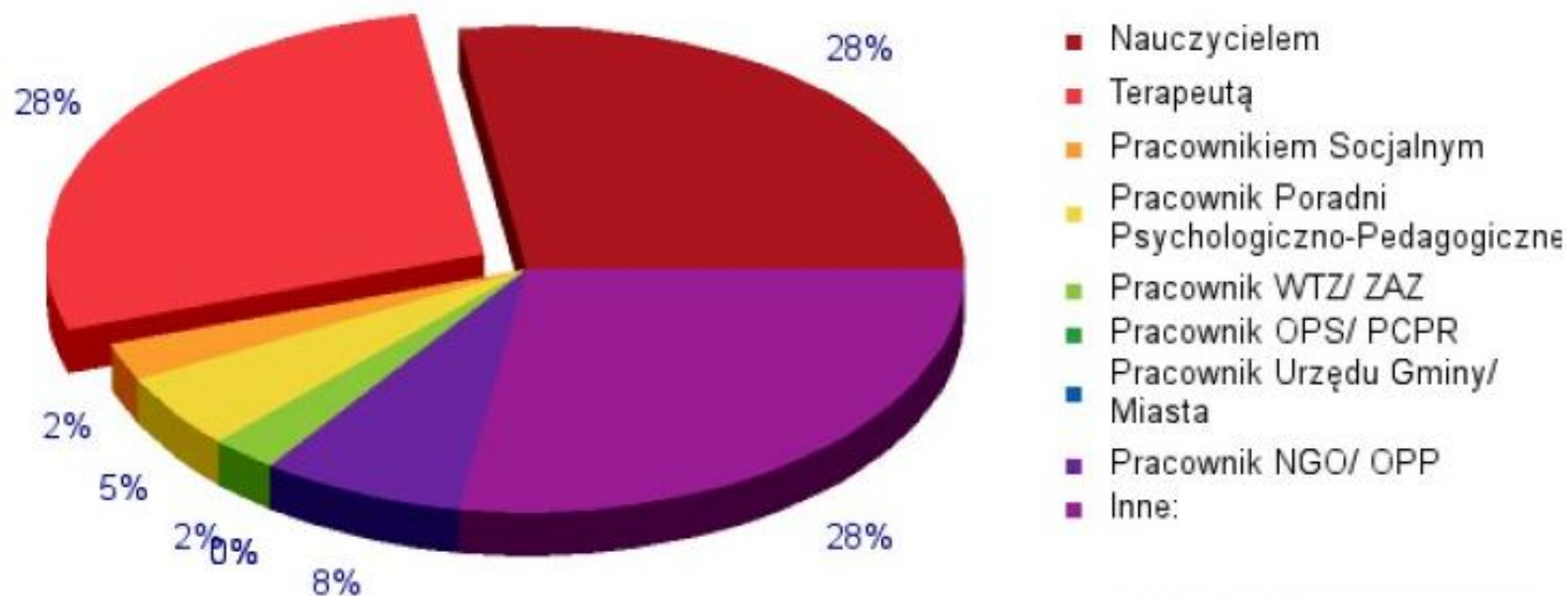
- Zauważanych deficytów w tym zakresie;
- Gotowości do świadczenia usług wsparcia dla osób z ASD oraz ich rodzin/opiekunów prawnych, w szczególności w formie mieszkalnictwa wspomaganego.

Azymut – Samodzielność

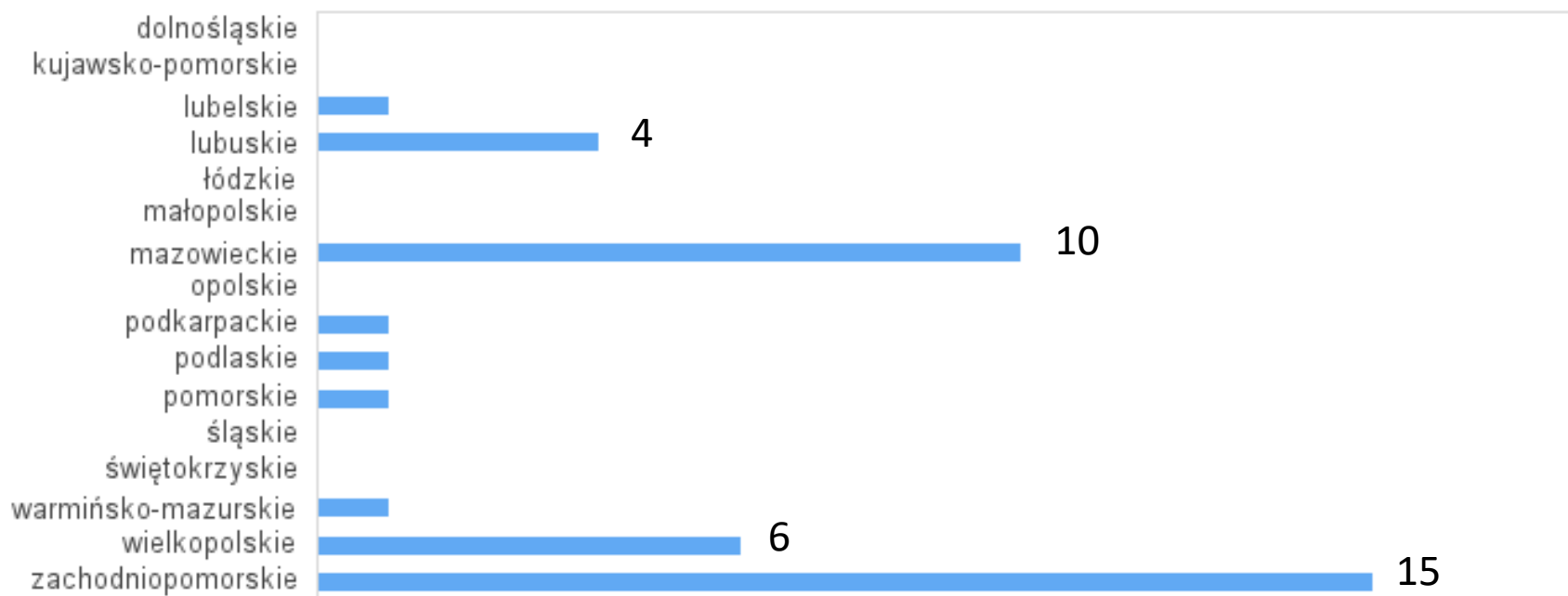
Metoda i narzędzia badawcze: badanie ilościowe ma charakter badania sondażowego, prowadzone było przy wykorzystaniu kwestionariusza ankiety w wersji internetowej.

- Konstrukcja ankiety: ankieta została przygotowana w dwóch wariantach: dla pracowników podmiotów wspierających osoby z ASD oraz członków rodzin/opiekunów prawnych osób z ASD.
- Dobór próby: osoby badane to osoby uczestniczące w gminnych warsztatach konsultacyjnych realizowanych w ramach projektu, FGI realizowanych w ramach badania jakościowego oraz osoby (rodziny) korzystające z internetowych forów wsparcia.
- Analiza danych: liczebność próby wyniosła: 40 pracowników podmiotów wspierających osoby z ASD oraz 60 członków rodzin osób z ASD.

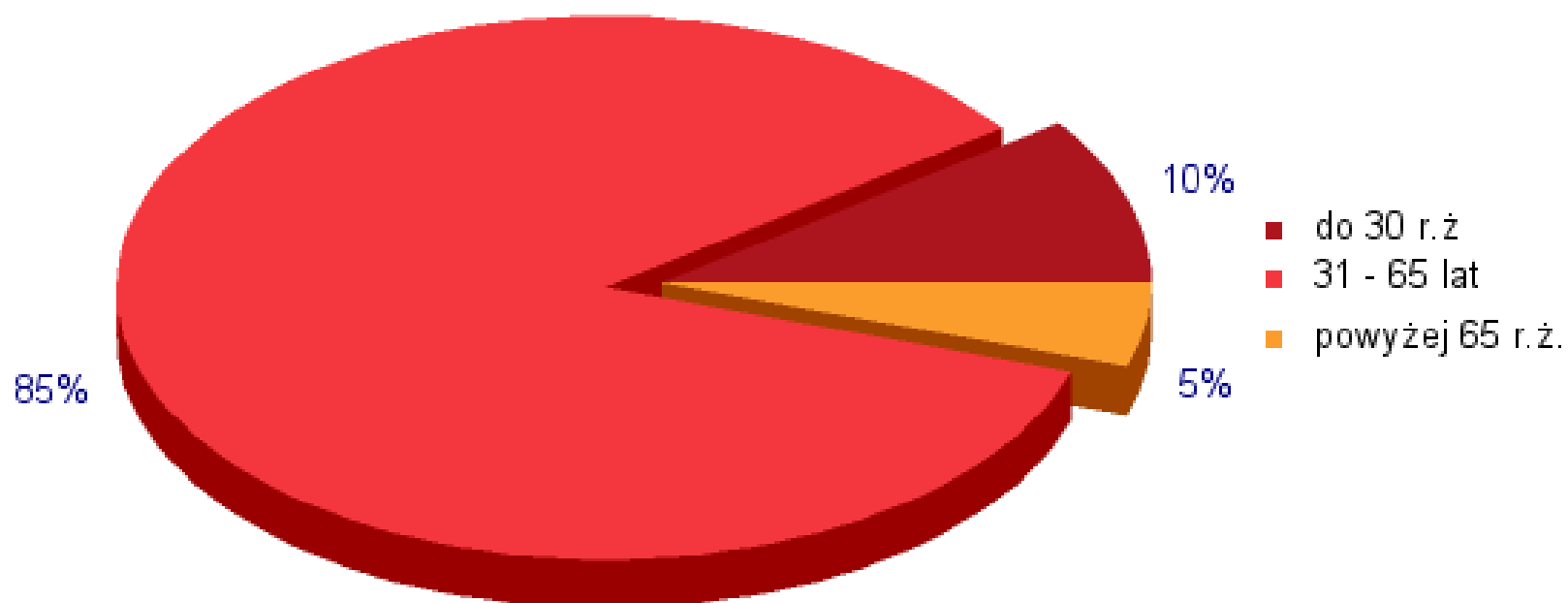
Organizatorzy systemu wsparcia dla osób z ASD

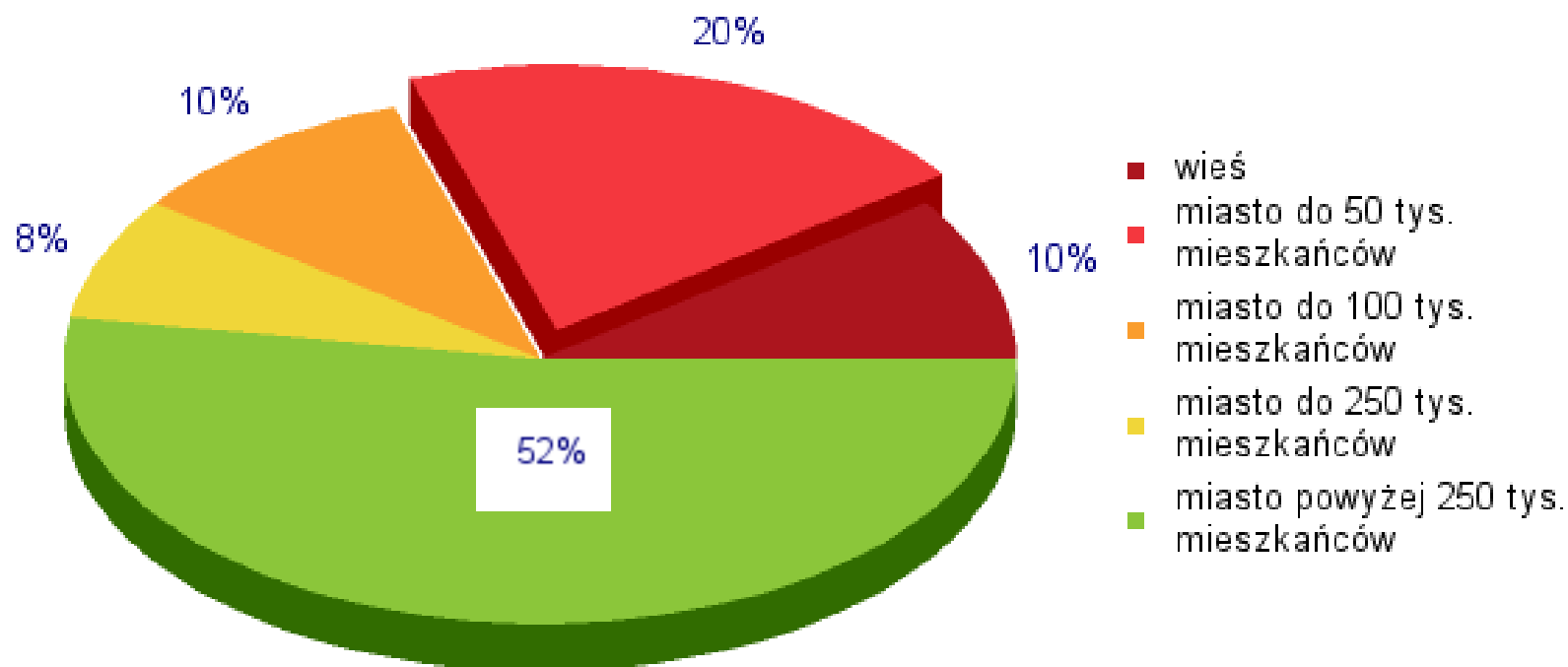
Organizatorzy systemu wsparcia dla osób z ASD – liczba respondentów ze wskazaniem województw

Organizatorzy systemu wsparcia dla osób z ASD – wiek

Organizatorzy systemu wsparcia dla osób z ASD – miejsce zamieszkania

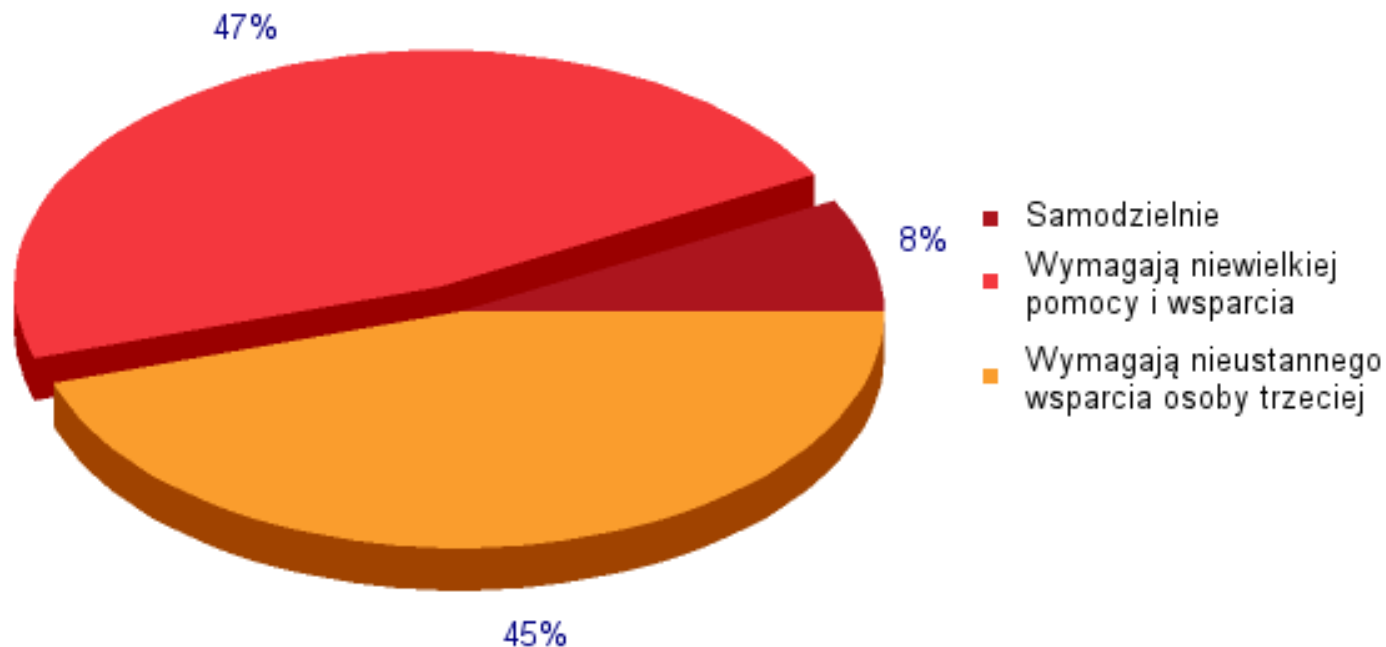

Czy Państwa podopieczni uczęszczają do placówek wsparcia dla osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem osób z ASD?

Jeśli tak, do jakich konkretnie placówek uczęszczają?

Nazwa placówki	Odpowiedzi %
Krajowe Towarzystwo Autyzmu	12.5
Placówka prowadzona przez NGO, OPP	12.5
<u>Placówka Edukacyjna (szkoła, przedszkole)</u>	<u>57.5</u>
<u>warsztat terapii zajęciowej (WTZ)</u>	<u>22.5</u>
<u>zakład aktywności zawodowej (ZAZ)</u>	<u>25</u>
środowiskowy dom samopomocy (ŚDS)	12.5
klub integracji społecznej (KIS)	0
centrum integracji społecznej (CIS)	0
mieszkanie wspomagane	10
Inne (Oświatowy Ośrodek Wsparcia, Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna)	7.5

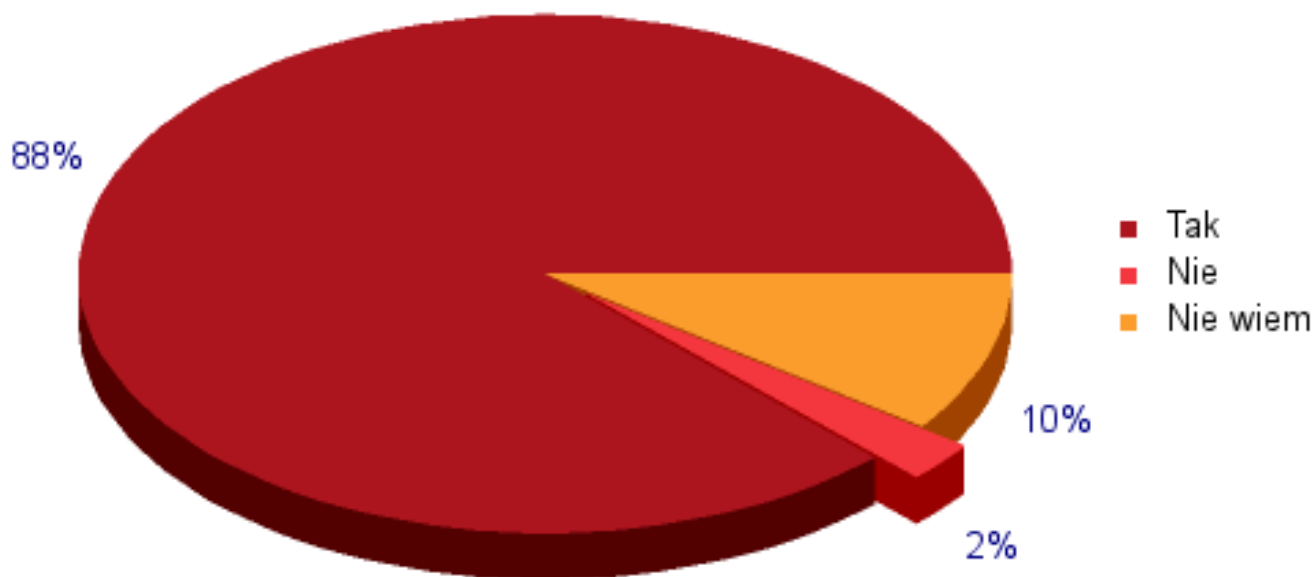
W jaki sposób Państwa podopieczni funkcjonują we wspomnianych wyżej placówkach wsparcia?

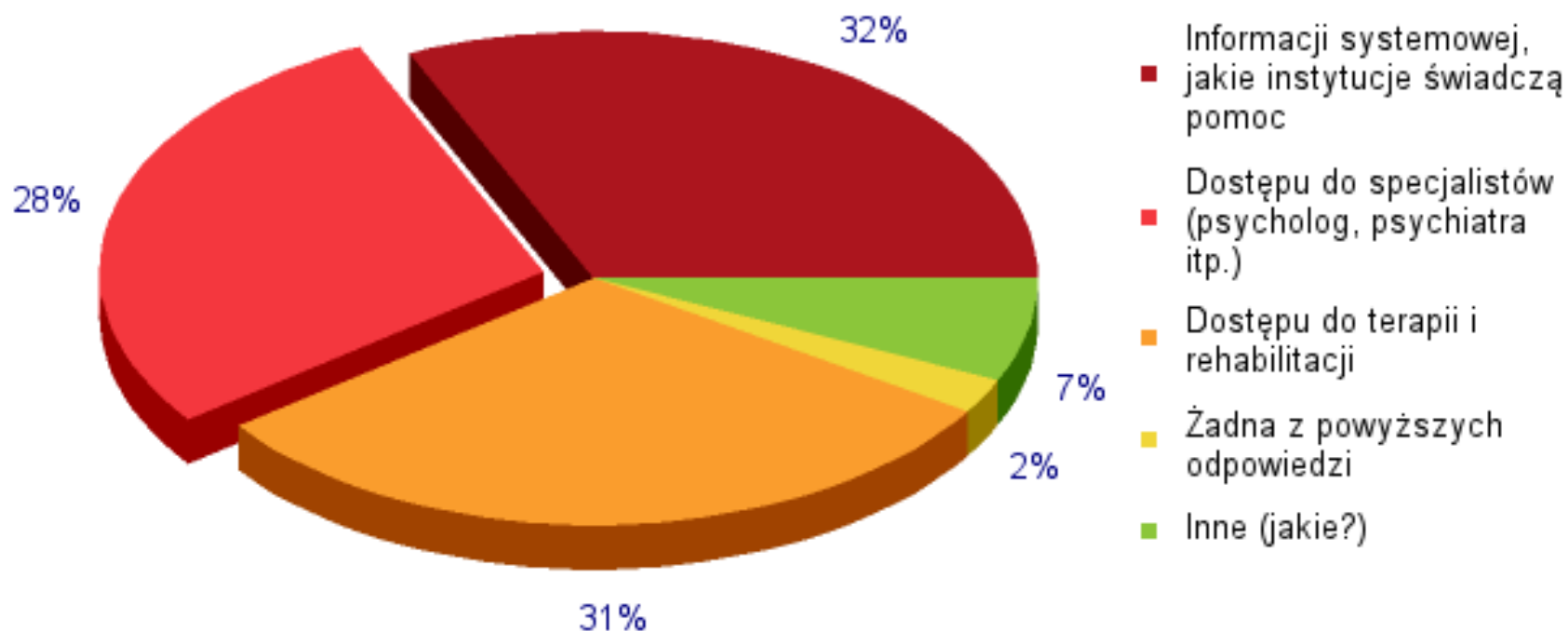
Na ile są samodzielni w wypełnianiu obowiązków związanych z aktywnością w tych instytucjach?

	samodzielny	wymaga wsparcia	niesamodzielny
Dojazd do placówki	20	27.5	<u>52.5</u>
Wykonywanie obowiązków związanych z pobytem w placówce (nauka, praca, itp.)	5	<u>80</u>	15
Spożywanie posiłków	<u>57.5</u>	40	2.5
Dbanie o czystość	32.5	<u>65</u>	2.5

Czy Państwa zdaniem brakuje wsparcia dla osób z całościowym zaburzeniem w rozwoju?

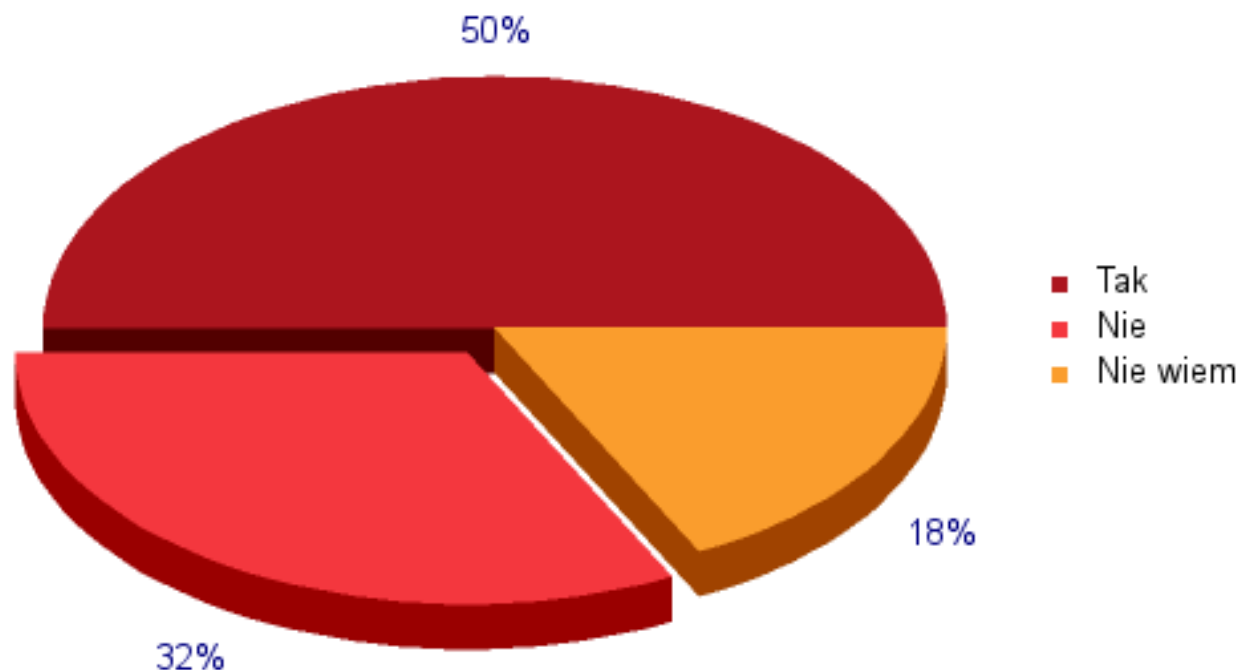
Jakiego rodzaju wsparcia dla osób z całościowym zaburzeniem w rozwoju brakuje?

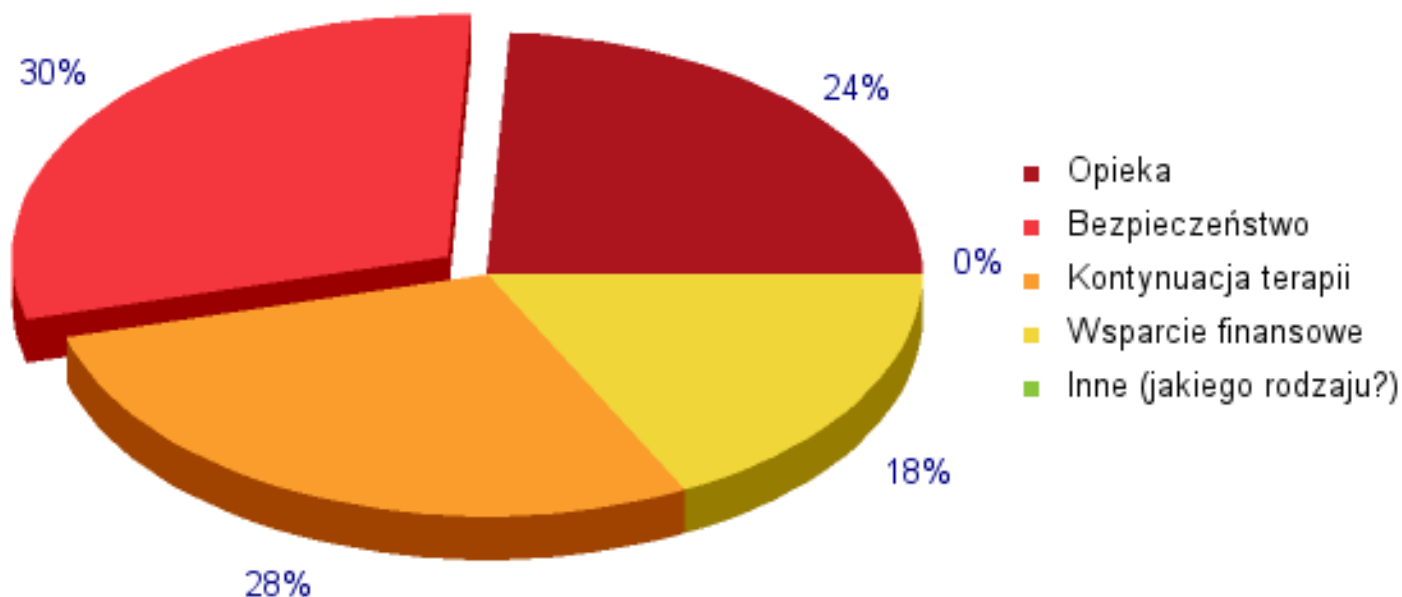
Czy osoby z autyzmem i/lub ich rodziny napotykają na jakieś trudności w zakresie uzyskiwania wsparcia? Jeśli tak, na czym te trudności mogą polegać?

Trudności	Odpowiedzi %
<u>brak placówki wsparcia danego typu na terenie zamieszkania osoby z autyzmem</u>	<u>70</u>
<u>brak wolnych miejsc w placówce wsparcia</u>	<u>47.5</u>
odmowa przyjęcia do placówki osoby z autyzmem	32.5
usunięcie osoby z autyzmem z placówki	10
<u>brak specjalistów posiadających kwalifikacje w zakresie pracy z osobami z autyzmem</u>	<u>57.5</u>
niemożność dostosowania się osoby z autyzmem do zasad panujących w placówce	40
inne	7.5
żadna z powyższych odpowiedzi	10

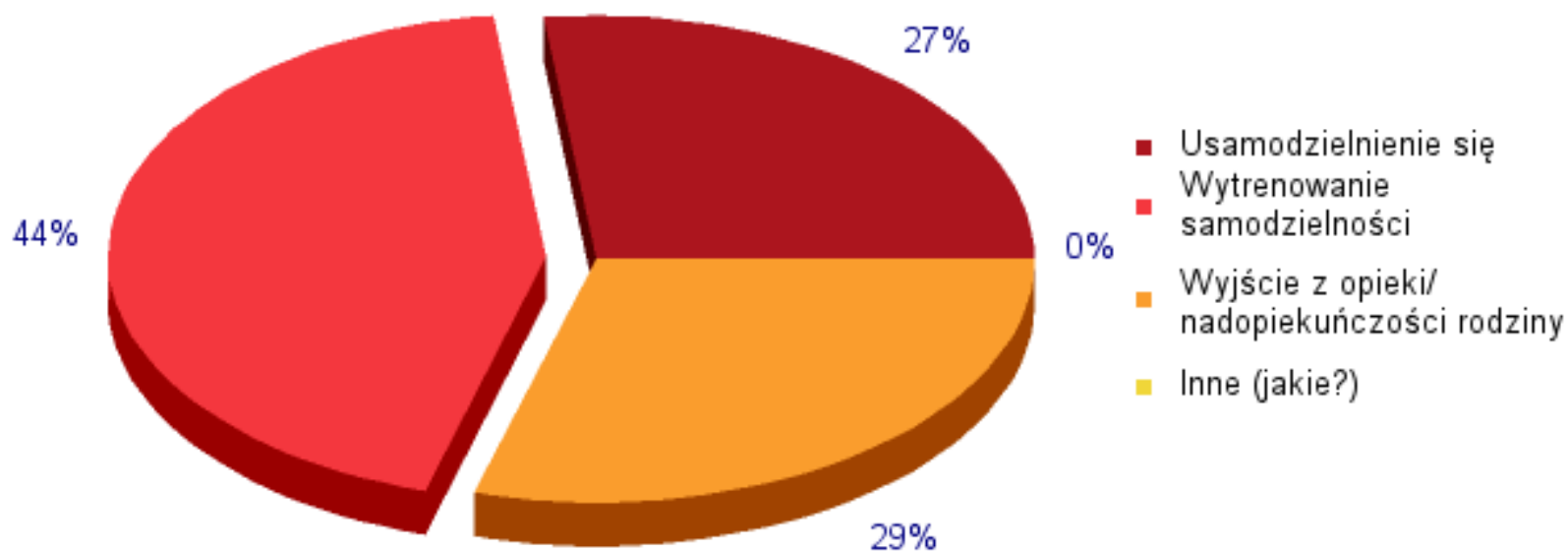
Czy Państwa podopieczni mogą lub mogliby Państwa zdaniem prowadzić samodzielne życie poza domem rodzinnym, choćby tylko w jakimś wymiarze (np. tylko w trakcie dnia)?

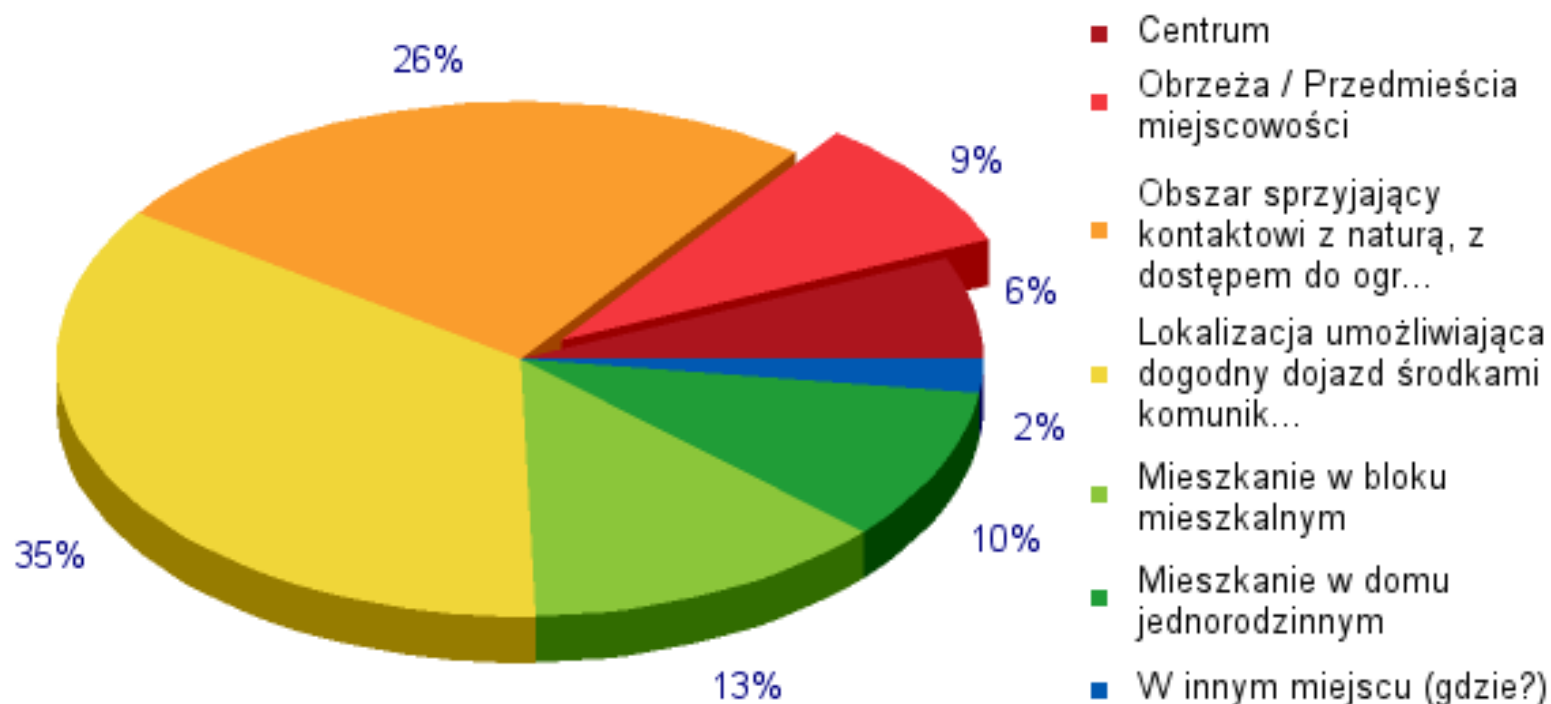
Czy mogą Państwo wskazać warunki, jakie powinny być Państwa zdaniem spełnione, by Państwa podopieczni mogli prowadzić życie poza własnym domem rodzinnym?

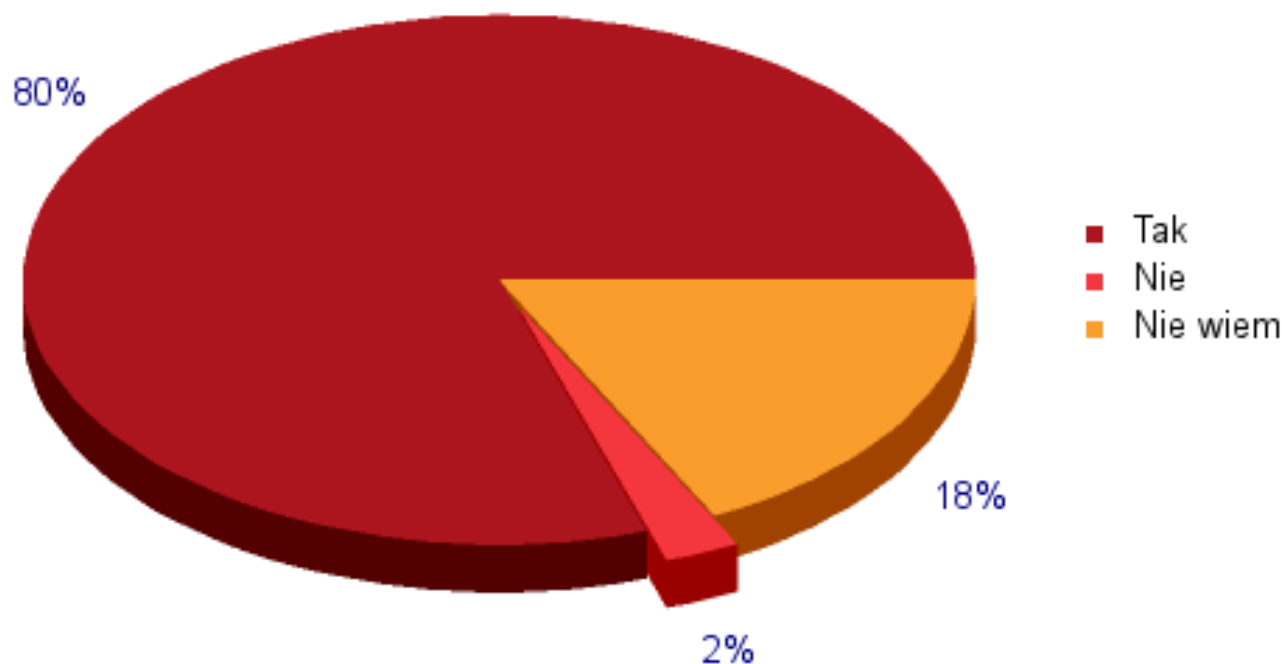
Jaki wpływ na zwiększanie samodzielności Państwa podopiecznych mógłby mieć Państwa zdaniem ich pobyt w mieszkaniu wspomagany?

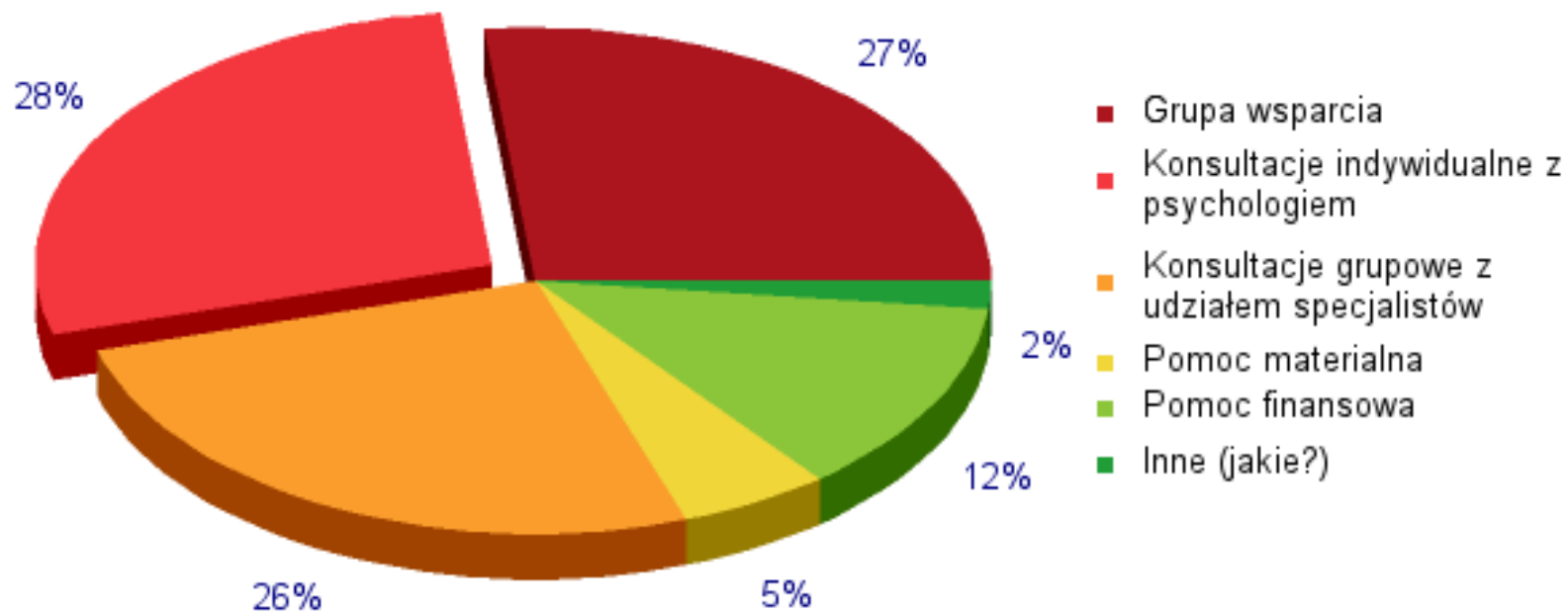
Gdzie powinno znajdować się mieszkanie wspomagane dla osób z autyzmem?

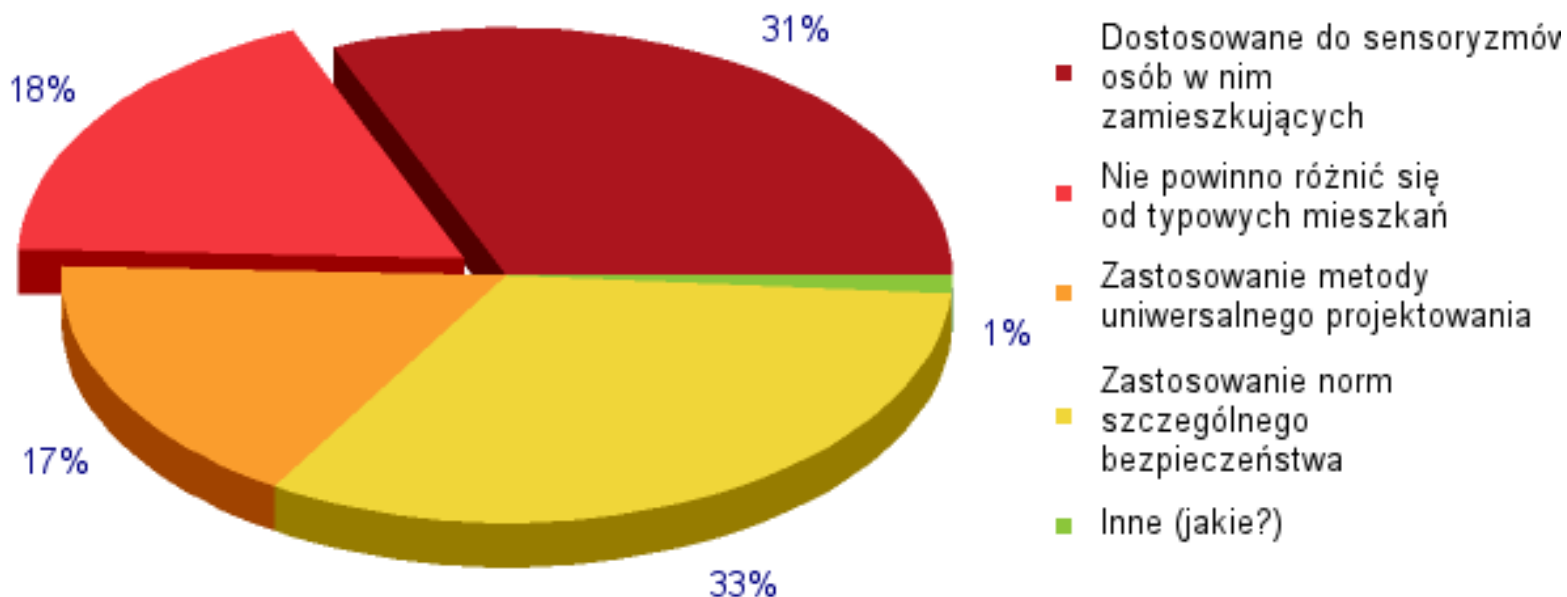
Czy Państwa zdaniem rodzice/opiekunowie osób z autyzmem skierowanych do mieszkania wspomaganego powinni zostać objęci jakimiś formami wsparcia?

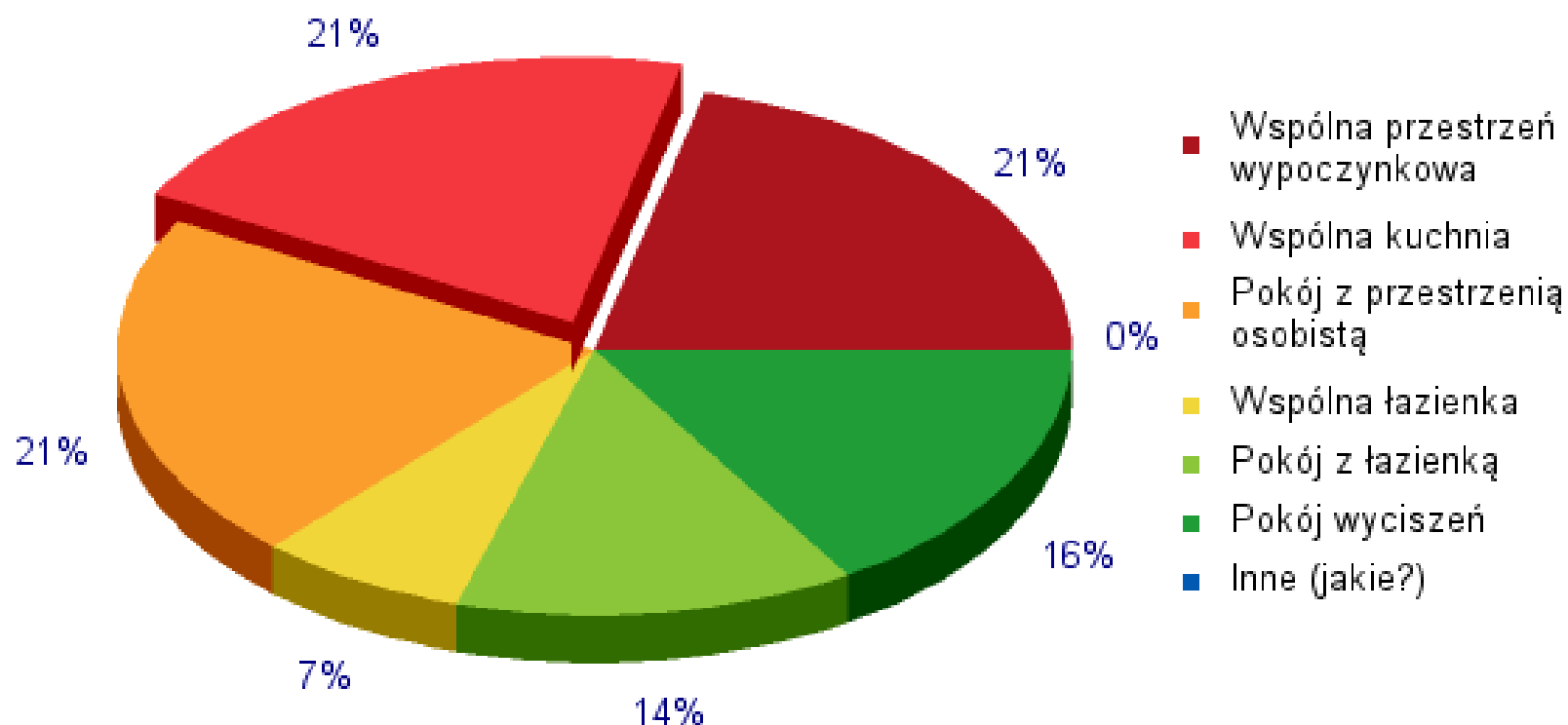
Jakiego rodzaju wsparcie powinno być udzielane rodzinom osób z całościowym zaburzeniem w rozwoju?

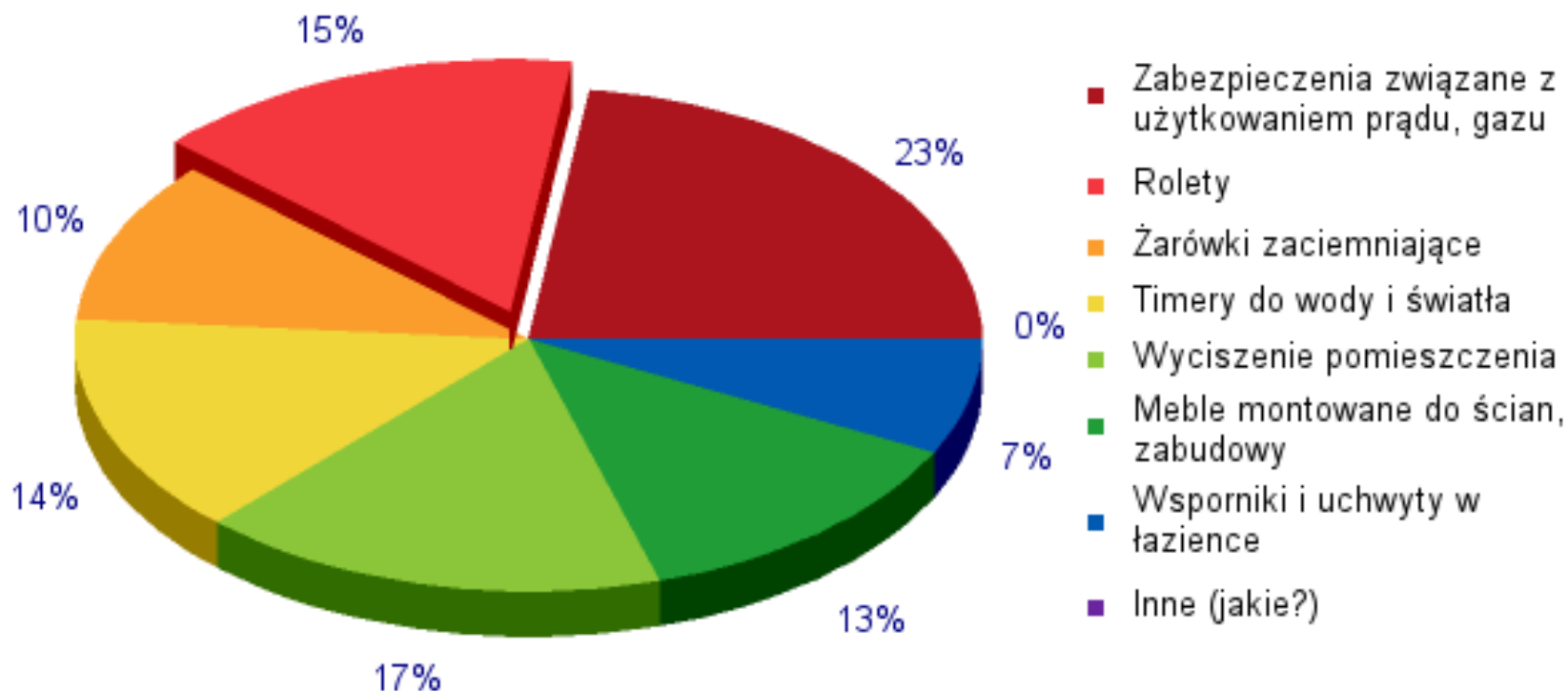
Jak Państwa zdaniem powinno być urządzone (modelowe) mieszkanie wspomagane dla osób z autyzmem?

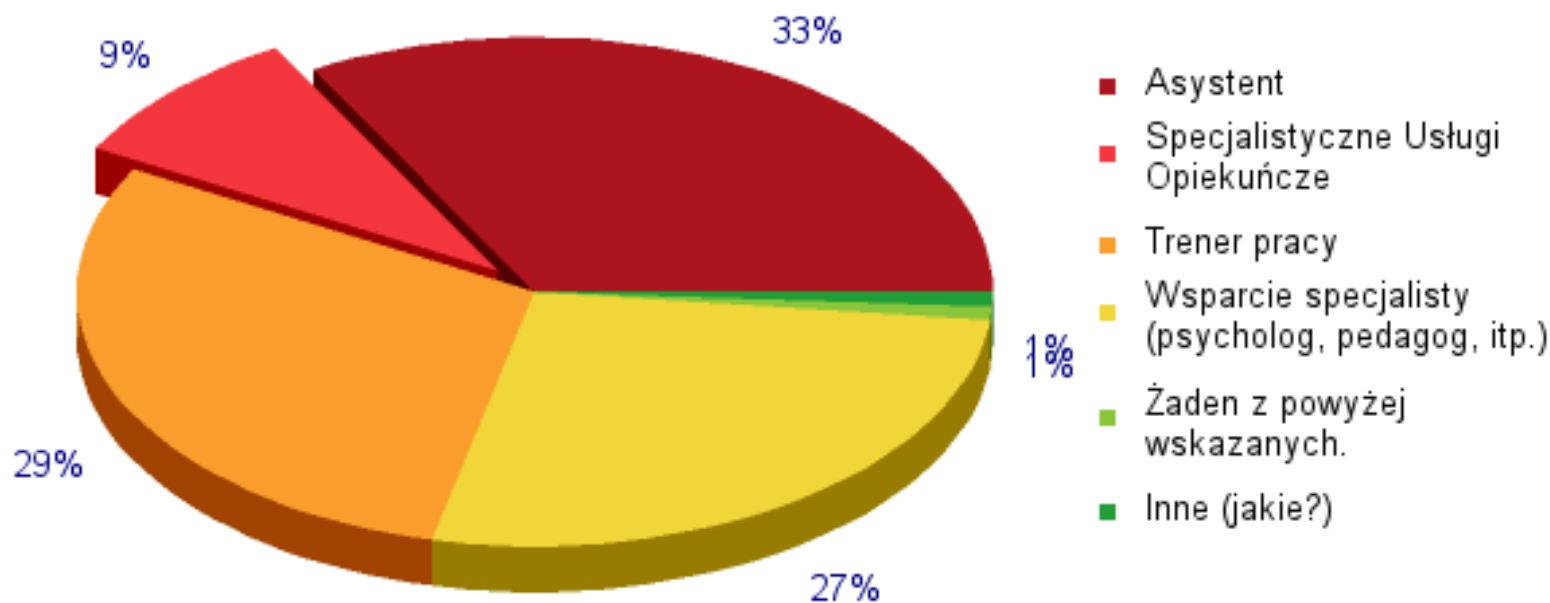
Jakie pomieszczenia powinno mieć mieszkanie?

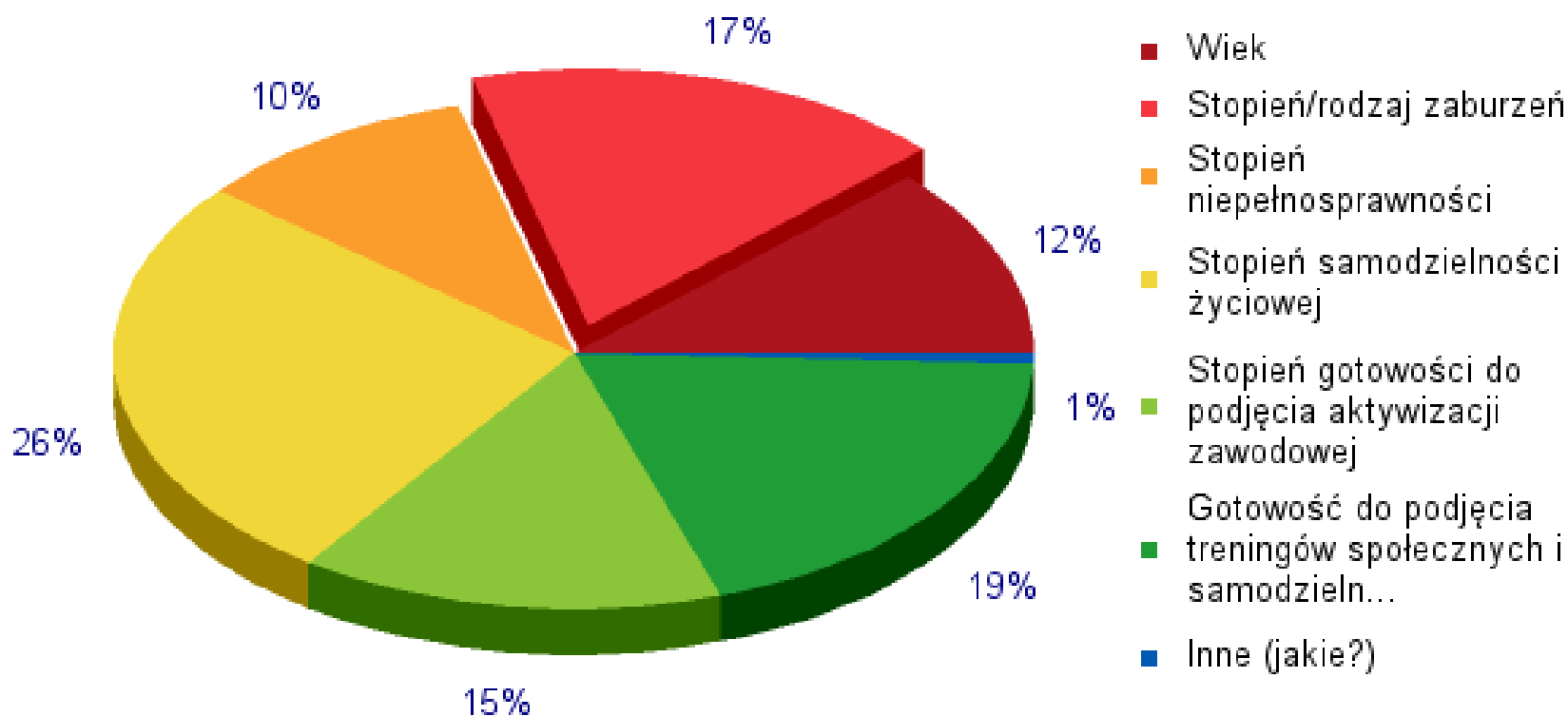
Jakie rozwiązania architektoniczne powinny zostać zastosowane?

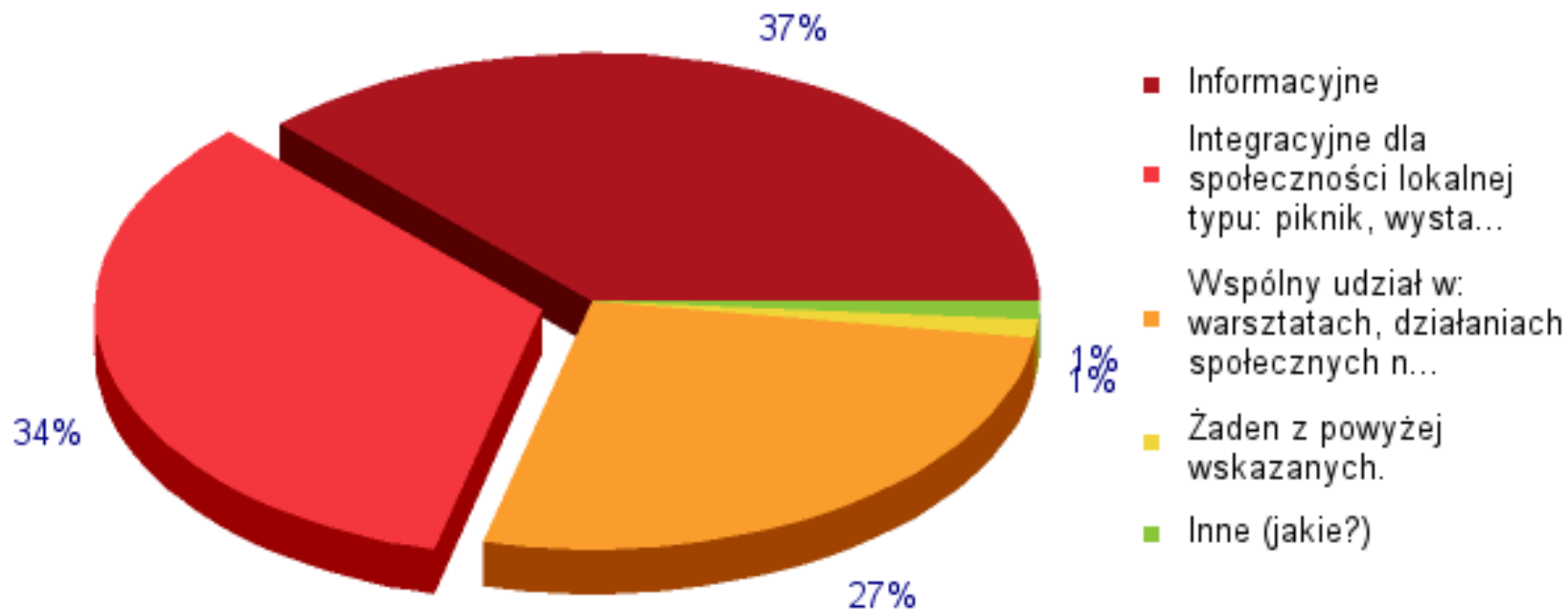
Czy osoby z całościowym zaburzeniem w rozwoju skierowane do mieszkania wspomaganego powinny mieć zapewniony dostęp do dodatkowych usług wspierających i jakie powinny to być usługi?

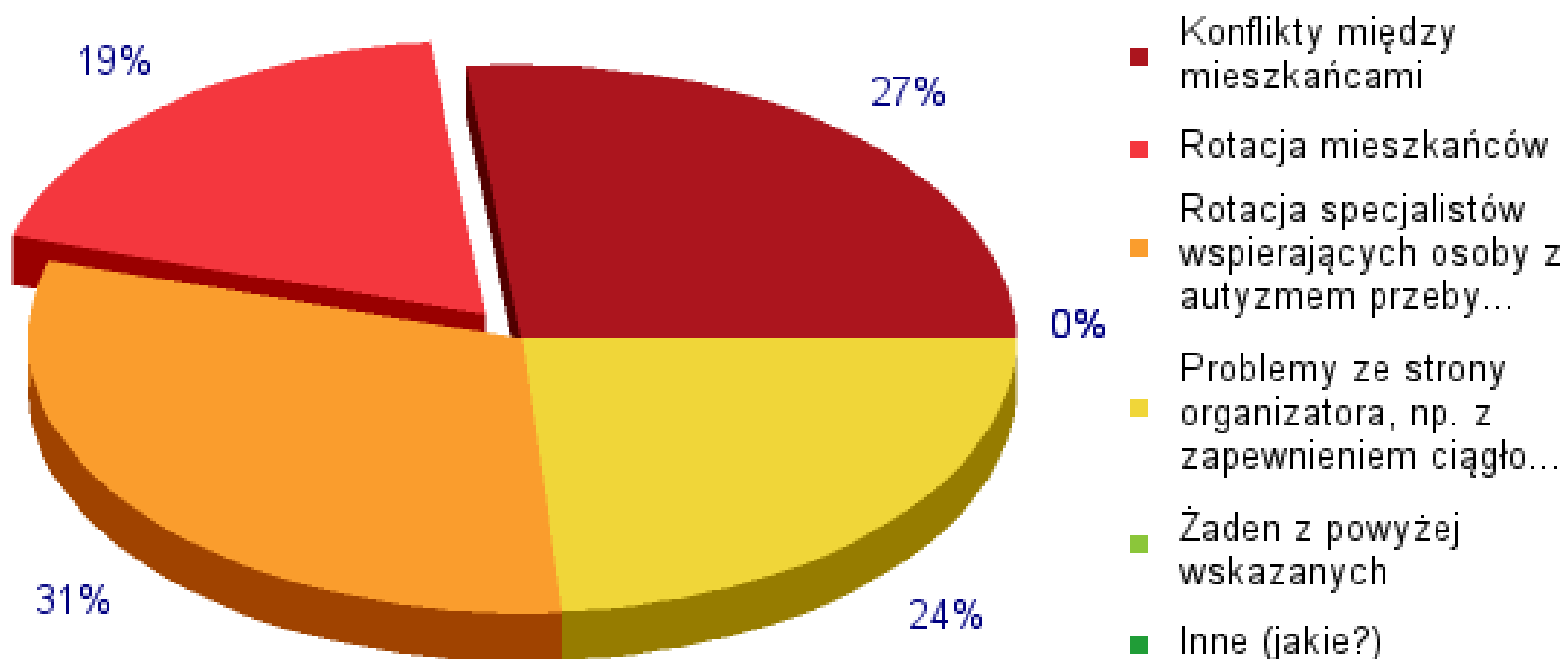
Jakie kryteria powinny decydować o przyznaniu osobie z autyzmem miejsca w mieszkaniu wspomaganym?

Czy w procesie organizowania i prowadzenia mieszkania wspomaganego powinny zostać przewidziane działania skierowane do społeczności lokalnej? Jeśli tak to jakie?

Jakie sytuacje trudne/ kryzysowe mogą wystąpić Państwa zdaniem już na etapie praktycznego funkcjonowania mieszkania wspomaganego dla osób z autyzmem?

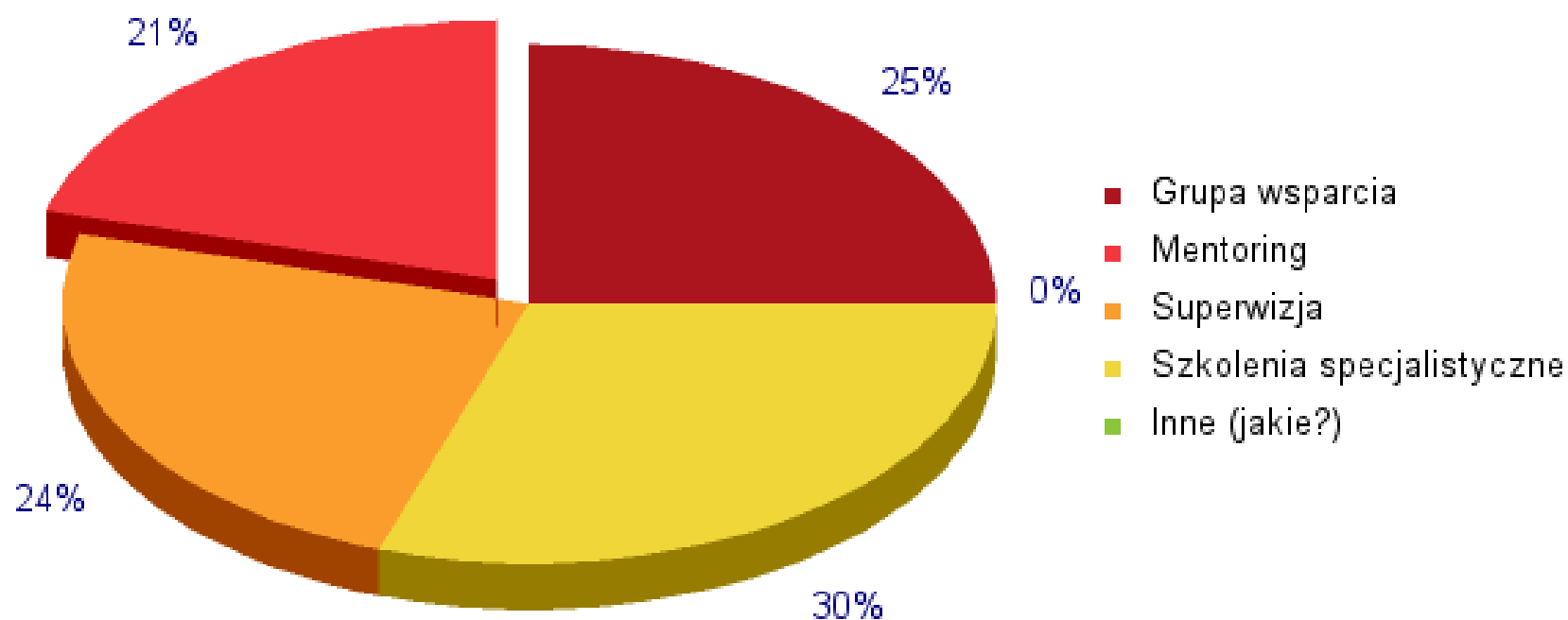
Czy wykształcenie kadry ma wpływ na jakość świadczonych usług opiekuńczych? Co jest istotne wg Państwa w procesie sprawowania opieki nad osobami z ASD w mieszkaniu wspomaganym?

	Odpowiedzi %
<u>Kompetencje miękkie (empatia, cierpliwość, itp.)</u>	<u>92.5</u>
<u>Kompetencje zawodowe, ukierunkowane na osoby z całościowym zaburzeniem w rozwoju</u>	<u>90</u>
Wykształcenie wyższe pedagogiczne/ psychologiczne	22.5
Wykształcenie średnie z przygotowaniem do pracy z osobami niepełnosprawnymi	15
Wykształcenie nie ma znaczenia, najważniejsze jest podejście do drugiego człowieka	40
inne	2.5

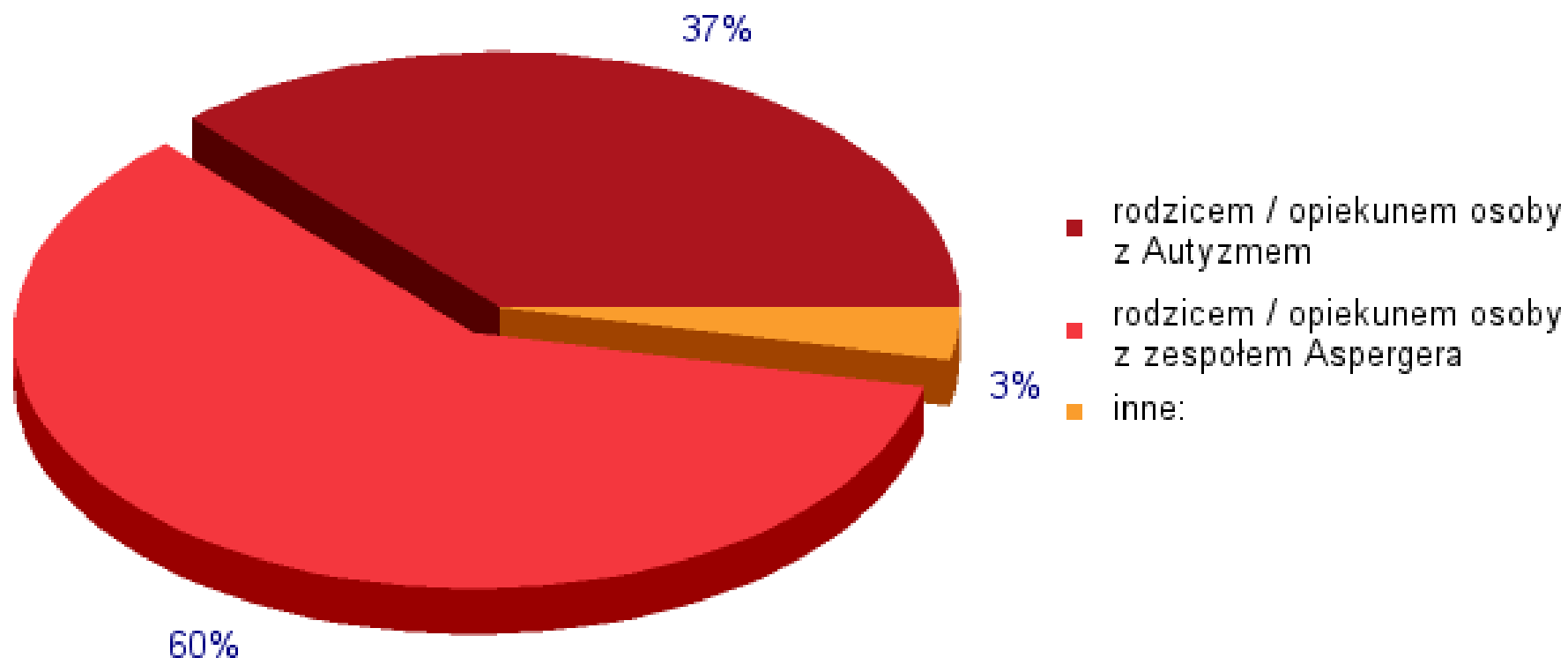
Jakie szkolenia powinny być przeznaczone dla kadry pracującej bezpośrednio w mieszkaniu wspomaganym?

Szkolenia	Odpowiedzi %
Pedagogiczne	25
<u>Tematyczne – z zakresu całościowych zaburzeń w rozwoju</u>	<u>92.5</u>
<u>Pierwsza Pomoc</u>	<u>80</u>
<u>Terapie i formy wsparcia funkcjonowania codziennego</u>	<u>85</u>
inne	7.5

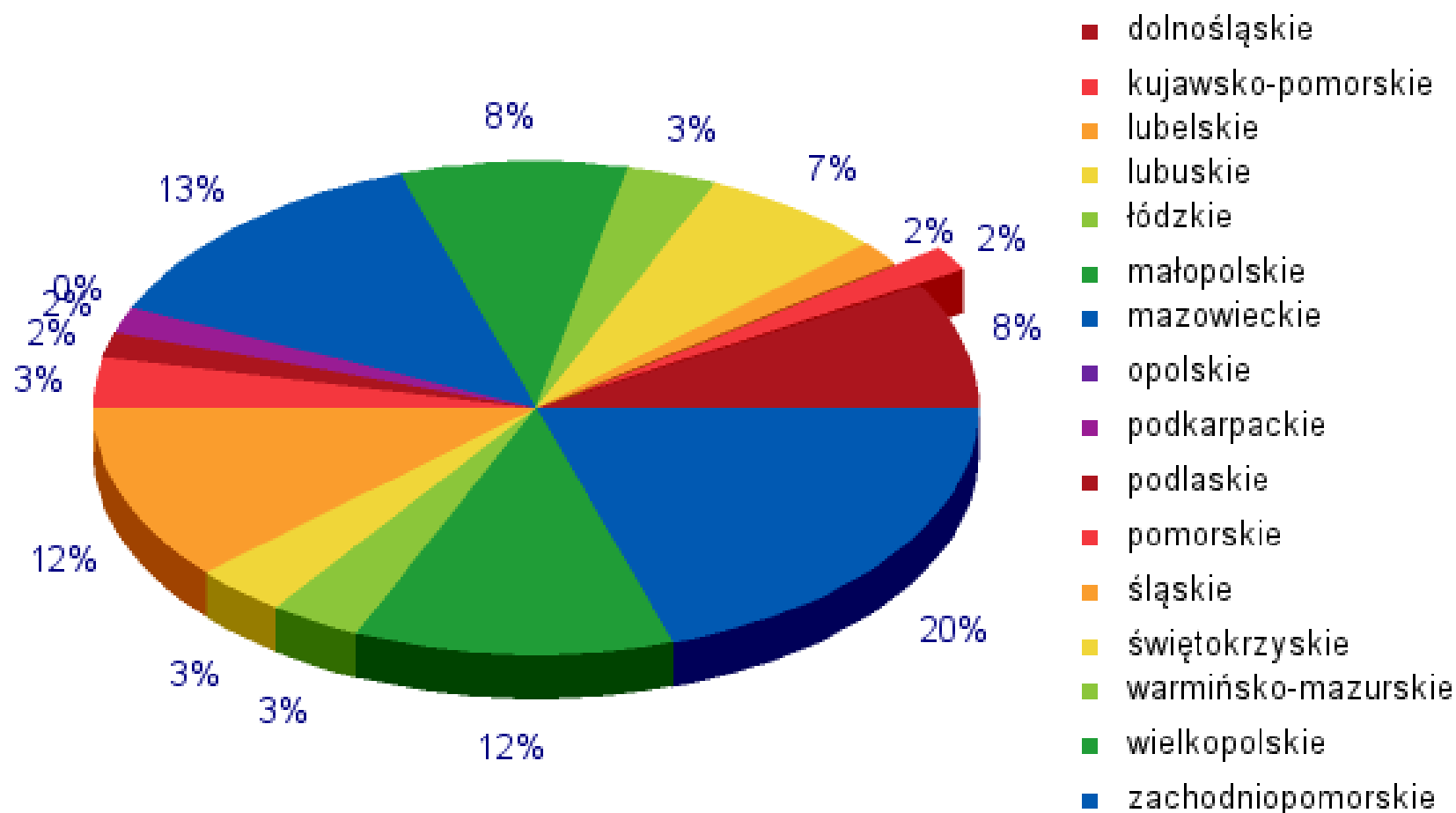
Jakie wsparcie powinna otrzymać powyżej wskazana kadra?

Rodziny osób z ASD

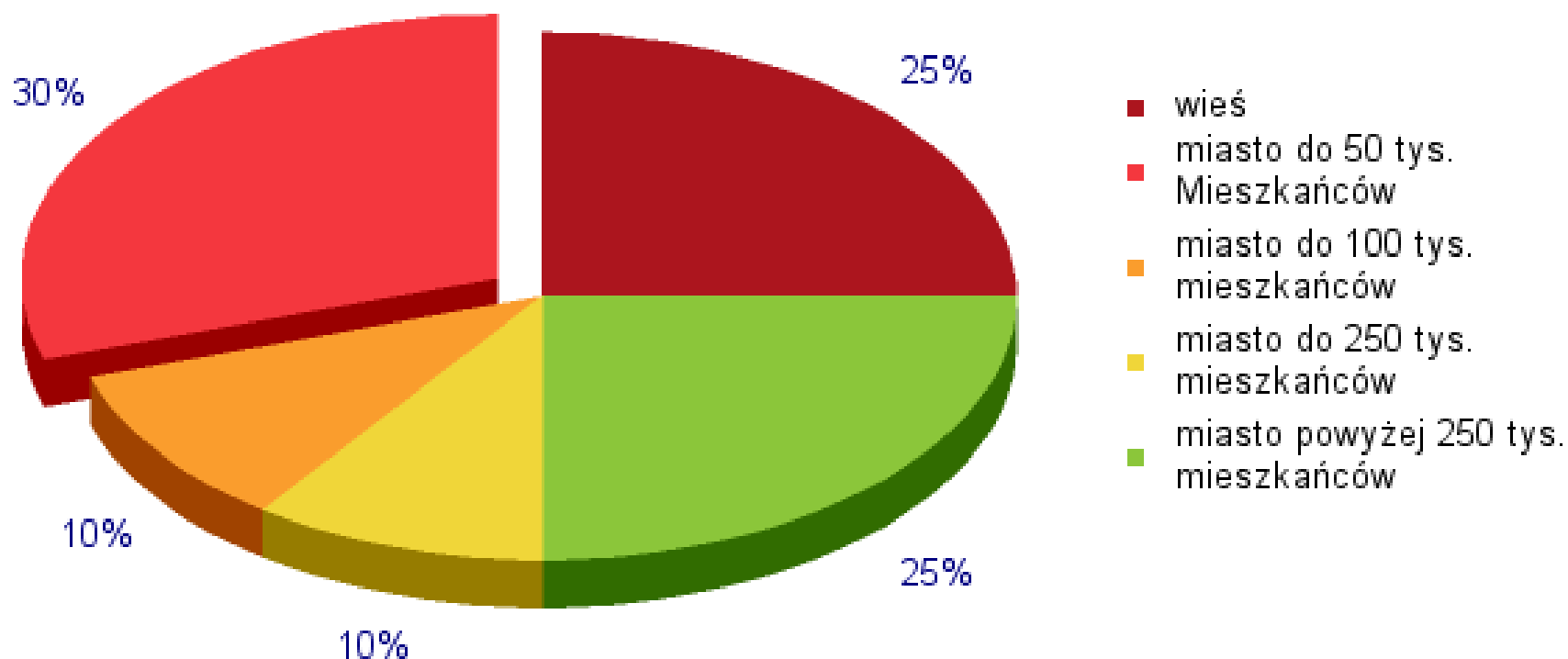
Rodziny osób z ASD – liczba respondentów ze wskazaniem województw

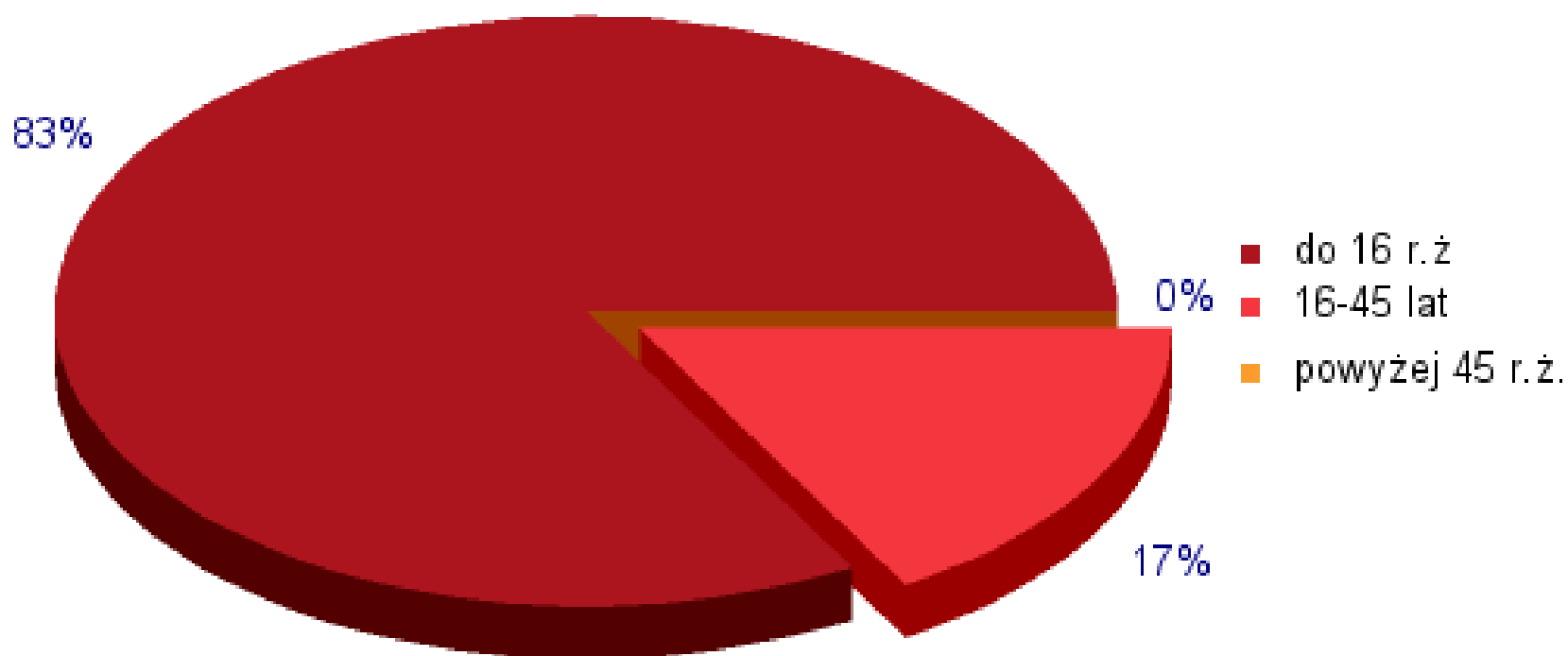
Rodziny osób z ASD – wiek

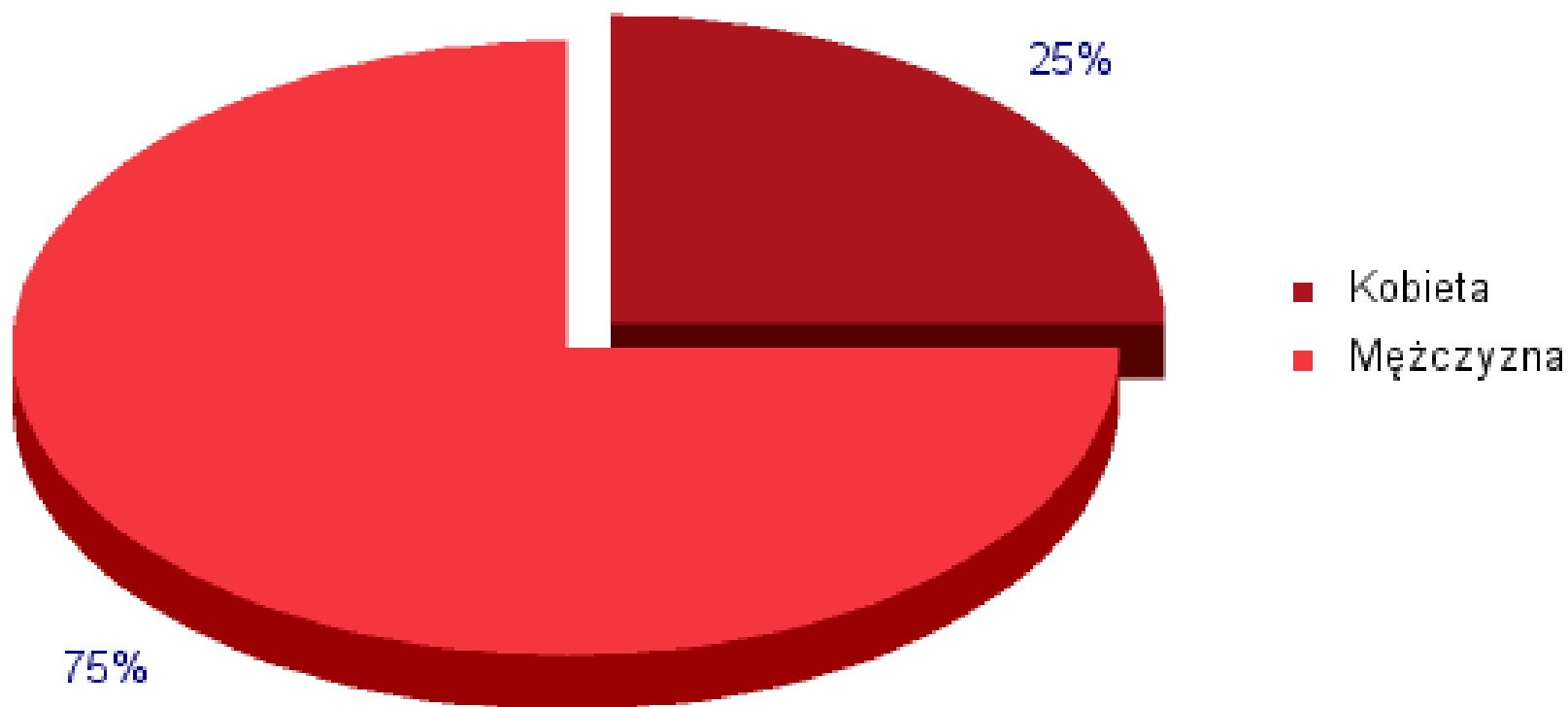
Rodziny osób z ASD – miejsce zamieszkania

Wiek osób z ASD znajdujących się pod opieką respondentów

Płeć osób z ASD znajdujących się pod opieką respondentów

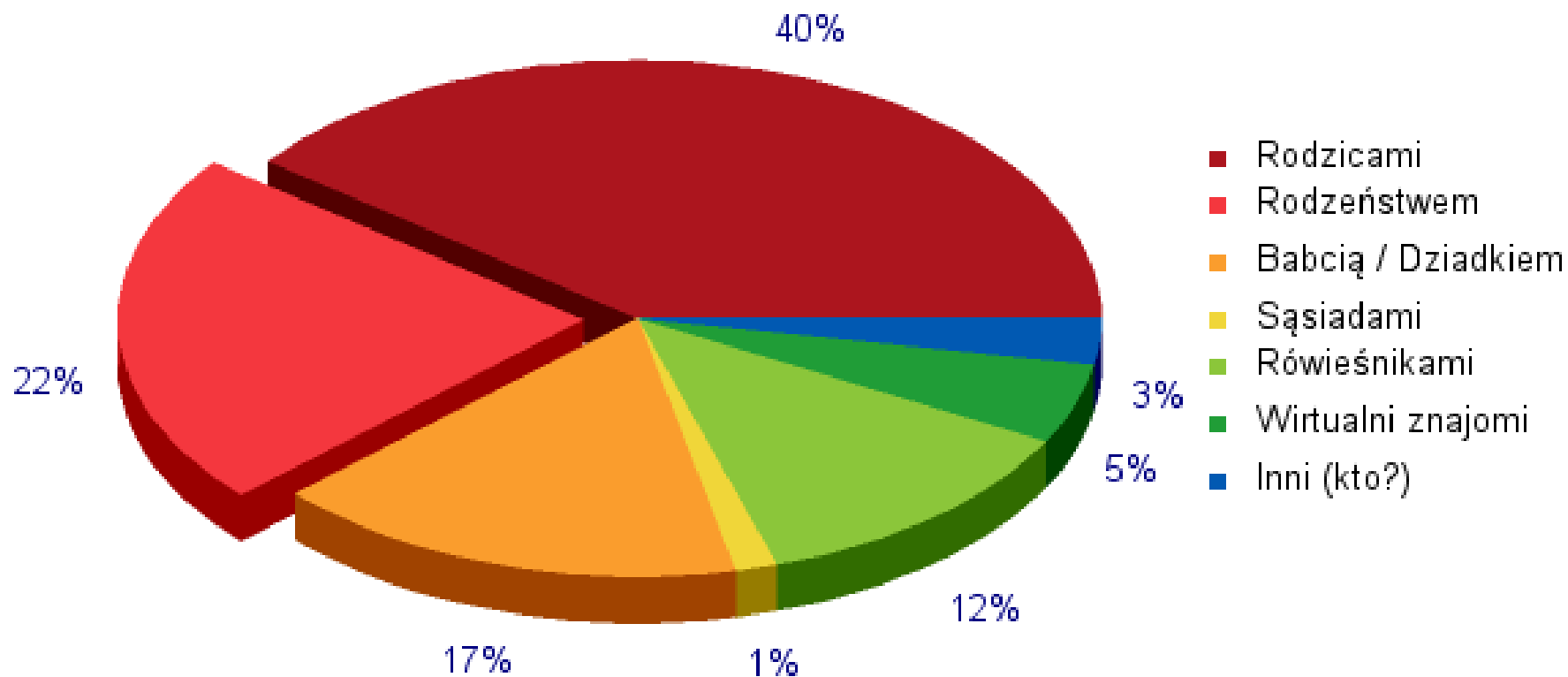
Proszę z poniższych opisów wybrać te, które przedstawiają aktywności społeczne Państwa dziecka w ciągu dnia

Aktywności społeczne	Odpowiedzi %
<u>Uczestnictwo w zajęciach zorganizowanych, w placówce edukacyjnej lub wsparcia dziennego (szkoła, WTZ, ZAZ, itp.).</u>	<u>80</u>
<u>Udział w zajęciach dodatkowych opłacanych przez rodziców, w ramach rozwijania pasji i zainteresowań.</u>	<u>53.33</u>
Udział w zajęciach dodatkowych realizowanych w ramach wsparcia z NGO, OPP, itp.	6.67
<u>Udział w zajęciach terapeutycznych i rehabilitacyjnych.</u>	<u>51.67</u>
Nie uczestniczy w żadnych aktywnościach społecznych.	6.67
Udział w innych zajęciach	3.33

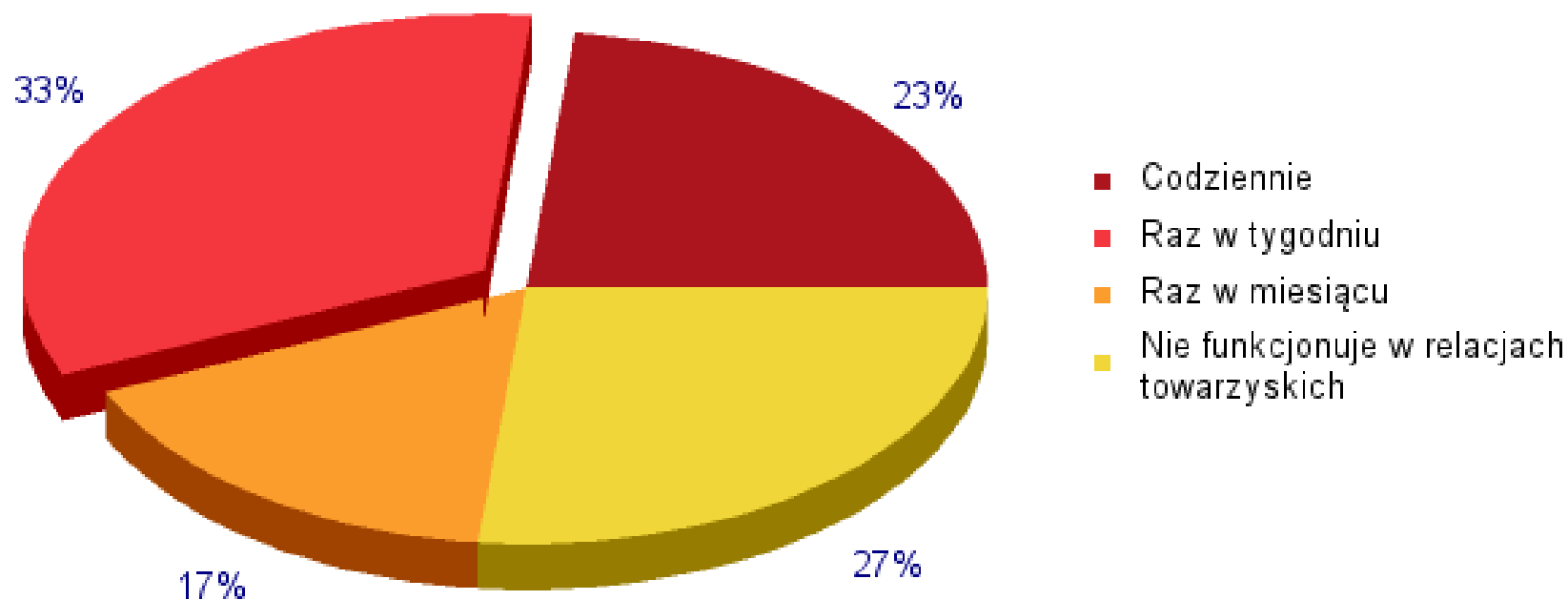
W jaki sposób Państwa dziecko spędza swój czas wolny - czas nie przeznaczony na naukę, rehabilitację lub pracę?

Czas wolny	Odpowiedzi %
<u>Rozwijanie swoich zainteresowań i hobby.</u>	<u>56.67</u>
<u>Telewizor/ Komputer.</u>	<u>68.33</u>
Słuchanie muzyki.	33.33
Spotkania z rówieśnikami.	26.67
Wyjścia kulturalno-oświatowe.	20
Nie podejmują własnej aktywności.	16.67
Inne	16.67

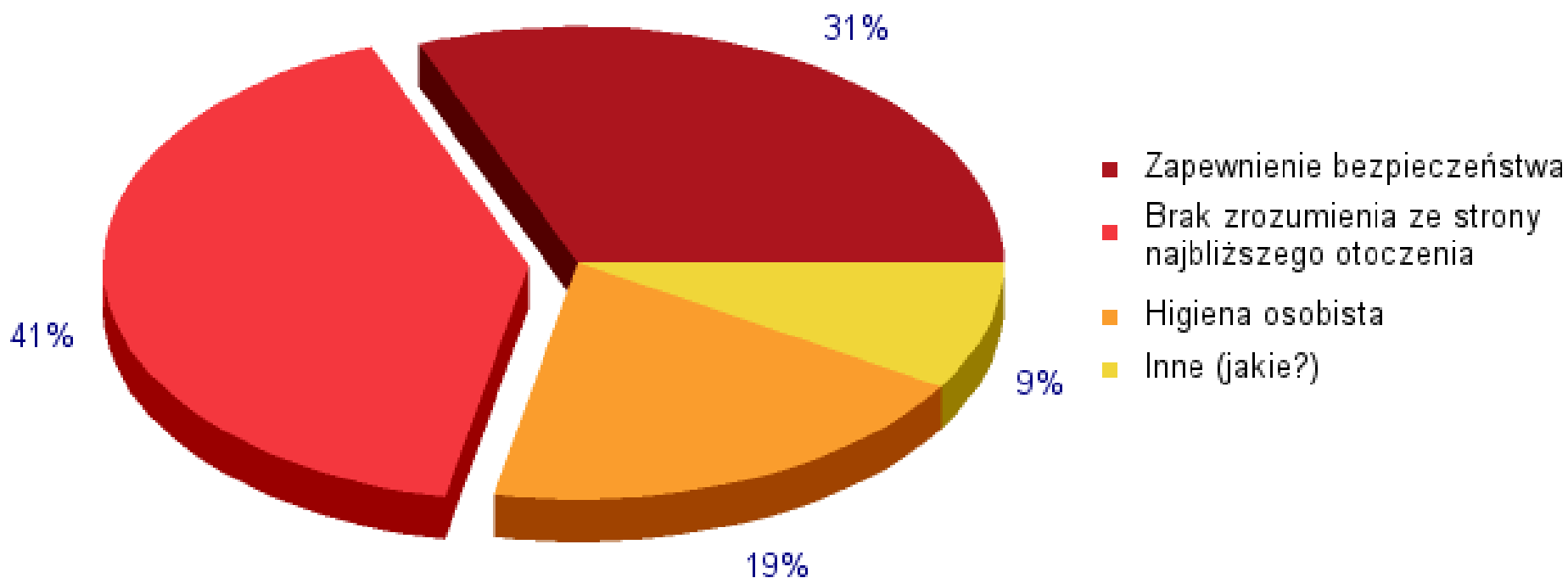
Z jakimi osobami najczęściej Państwa dziecko spędza swój czas wolny?

Jak często Państwa dziecko funkcjonuje w relacjach towarzyskich, koleżeńskich, z osobami spoza rodziny (spotyka się ze znajomymi, udział w wydarzeniach, w których bierze udział grupa osób, itp.)?

Jakie codzienne trudności wiążą się z opieką nad Państwa dzieckiem?

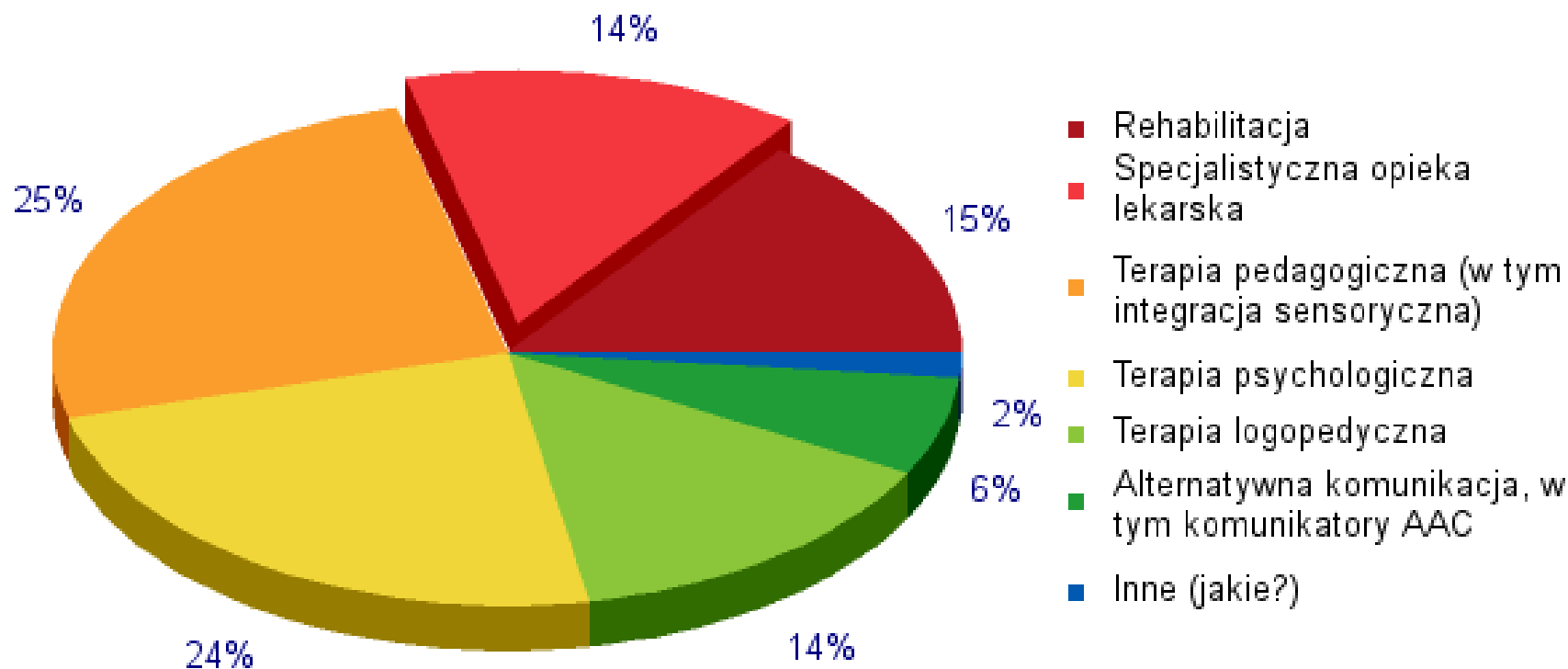
W jakich codziennych czynnościach Państwa dziecko uczestniczy w domu?

	Często	Sporadycznie	Wcale
Przygotowanie posiłku	25	55	20
Sprzątanie po posiłku	48.33	40	11.67
Zakupy spożywcze	45	36.67	18.33
<u>Sprzątanie własnego pokoju</u>	28.33	<u>58.33</u>	13.33
<u>Ścielenie łóżka</u>	28.33	30	<u>41.67</u>
<u>Pakowanie rzeczy do szkoły/pracy</u>	<u>53.33</u>	18.33	28.33
Składanie rzeczy	16.67	43.33	40
Inne	25	33.33	41.67

Jak Państwa dziecko radzi sobie z wykonywaniem codziennych czynności samoobsługowych?

	Wykonuje samodzielnie	Wykonuje z pomocą innej osoby	Nie wykonuje
Przygotowanie posiłku	21.67	51.67	<u>26.67</u>
<u>Higiena osobista</u>	<u>51.67</u>	46.67	1.67
<u>Ubieranie się</u>	<u>66.67</u>	31.67	1.67
<u>Planowanie dnia (np. pójście do szkoły/pracy, powrót do domu, czas na naukę, wypoczynek, itp.</u>	3.33	70	<u>26.67</u>
Komunikowanie się z innymi ludźmi (telefoniczne, mailowe, bezpośrednie)	33.33	41.67	25
<u>Spotykanie się z innymi osobami (np. znajomymi)</u>	20	<u>53.33</u>	<u>26.67</u>
Poruszanie się w przestrzeni publicznej (dojście do szkoły/pracy, powrót)	35	40	25

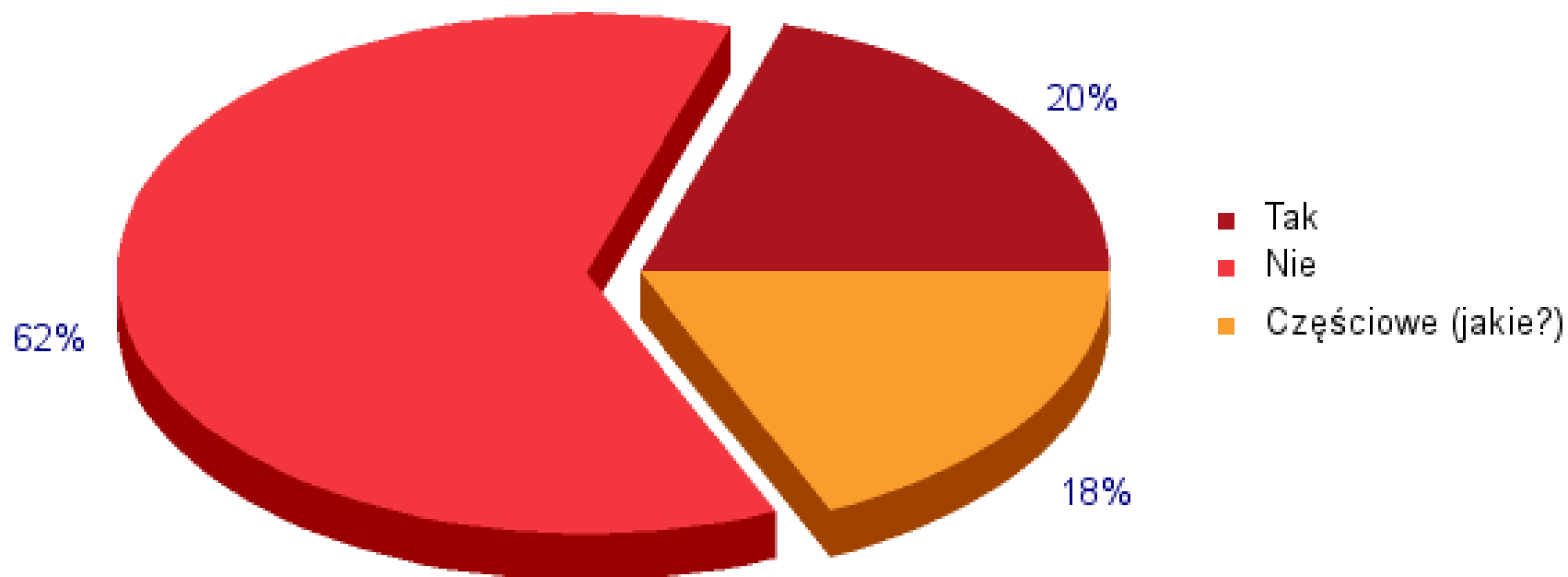
Jakiego rodzaju wsparcia wymaga Państwa dziecko?

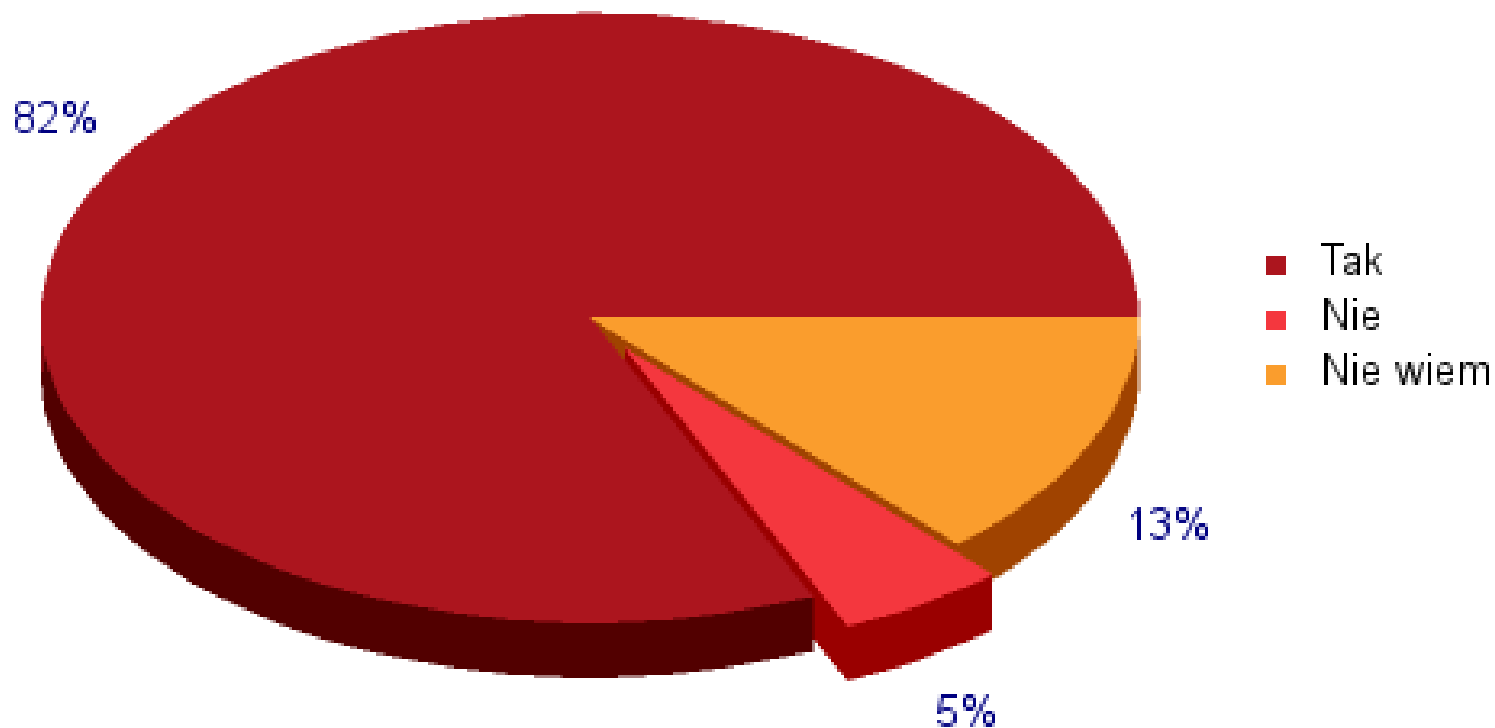
Jakiego rodzaju wsparcia wymagacie lub oczekujecie Państwo w swojej codzienności?

	Odpowiedzi %
<u>Wsparcie psychologiczne</u>	<u>71.67</u>
<u>Grupa wsparcia dla rodziców z udziałem specjalisty</u>	<u>55</u>
Spotkania z innymi rodzicami i rodzinami	46.67
Pomoc finansowa	35
<u>Terapie w formie treningu: TUS, ekonomiczny, społeczny</u>	<u>55</u>
Pomoc w uzyskaniu świadczeń	21.67
Pomoc i wsparcie ze strony otoczenia	46.67
<u>Pomoc w sytuacjach kryzysowych, udzielana przez specjalistę</u>	<u>58.33</u>
Inne	3.33

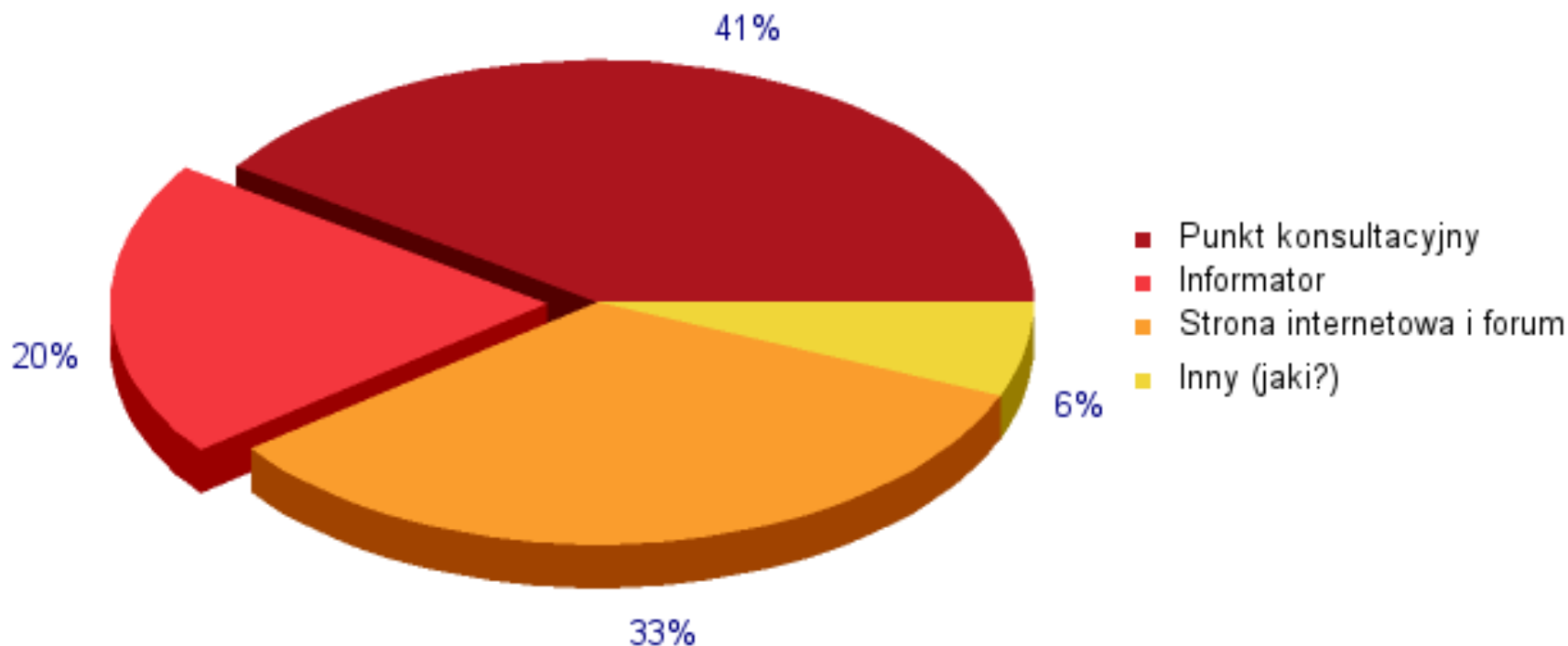
Czy otrzymali Państwo wsparcie po diagnozie?

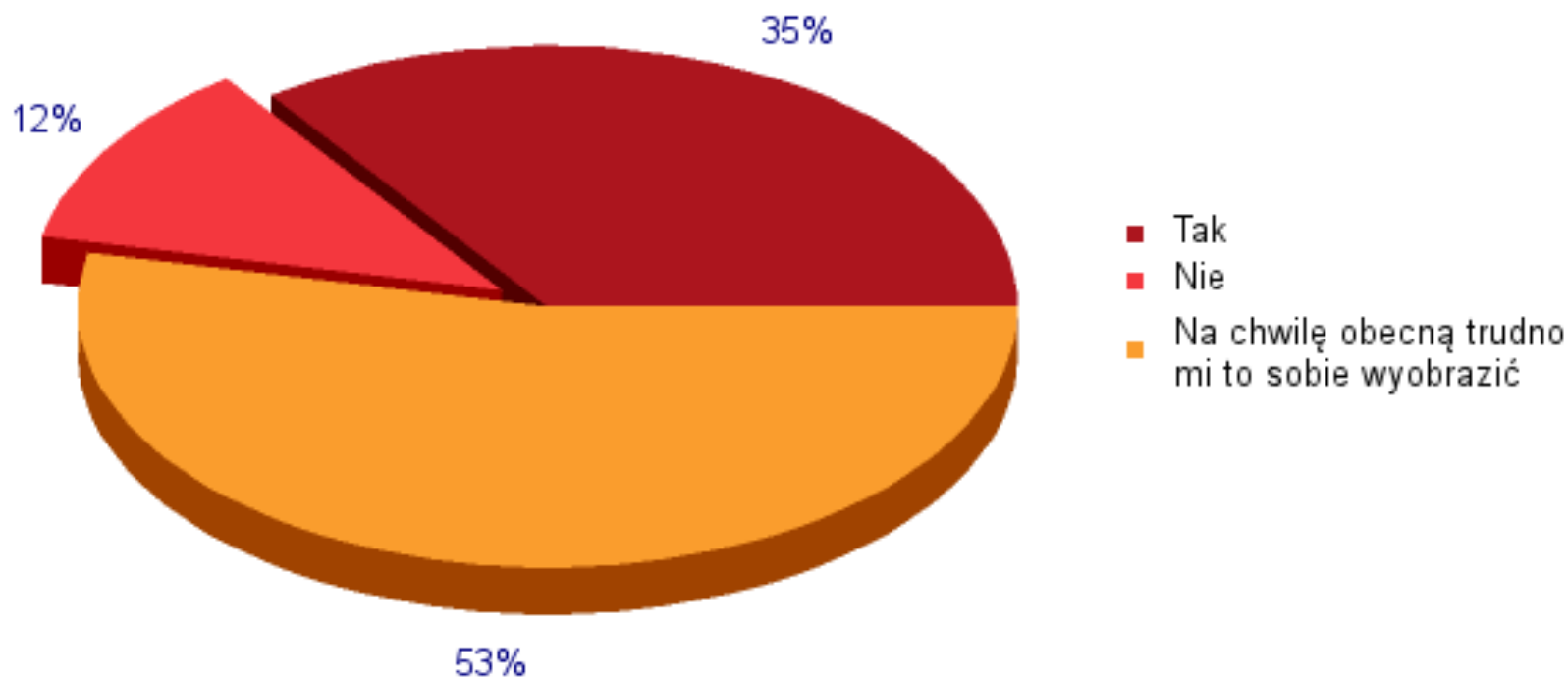
Czy według Państwa dla rodzin i osób z całościowym zaburzeniem rozwoju powinien funkcjonować system odrębnego wsparcia?

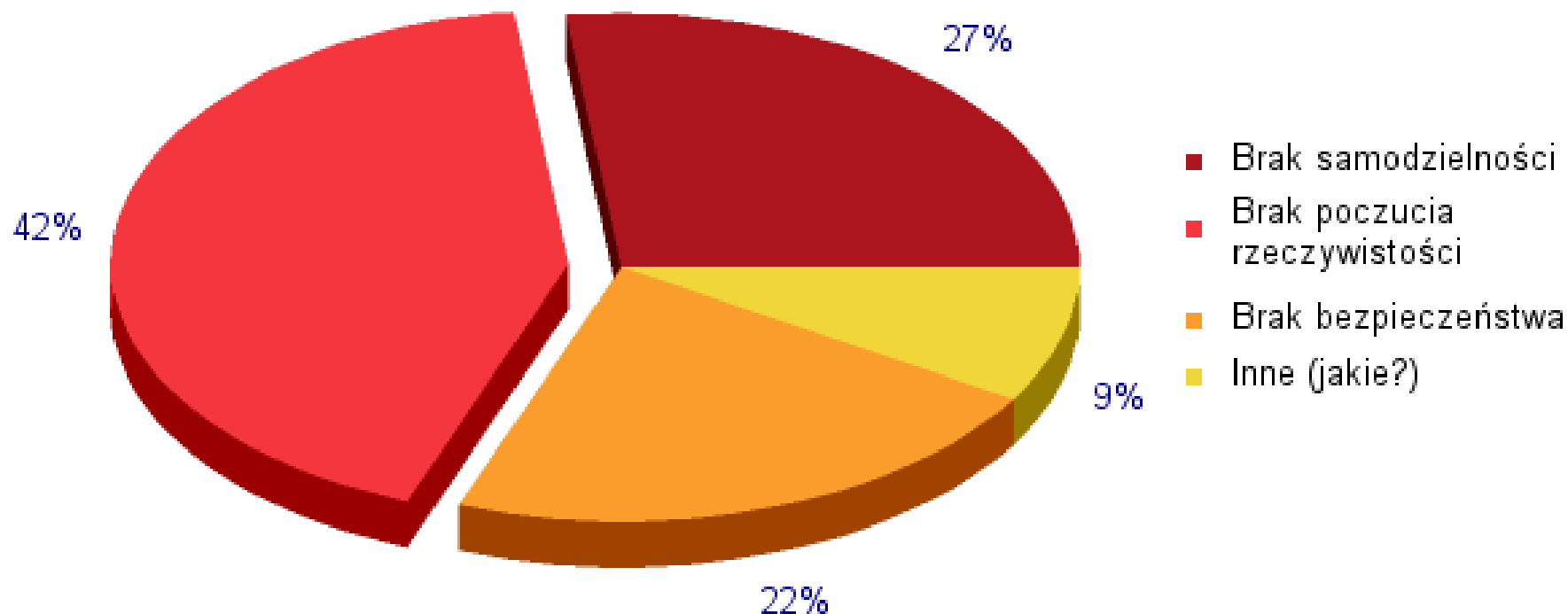
W jakiej formie powinien być dostępny system wsparcia?

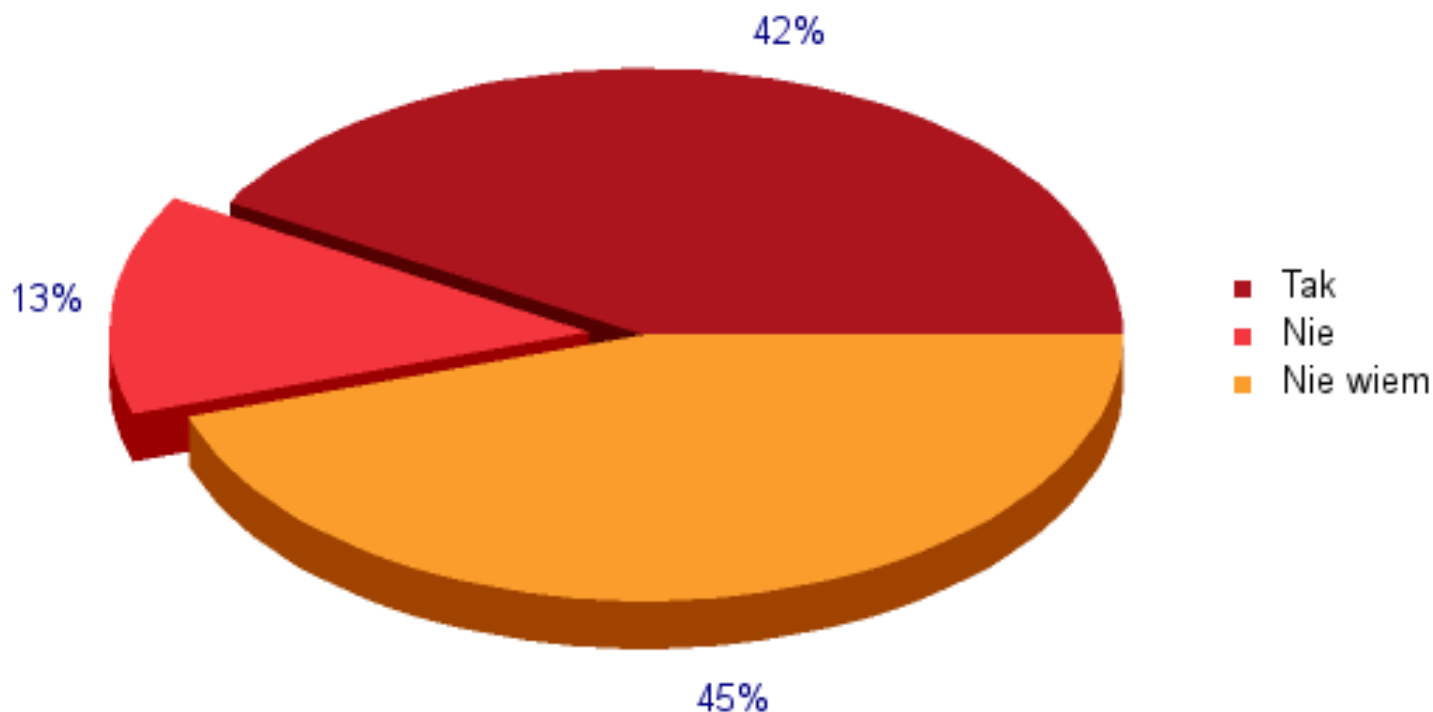
Czy dostrzegacie Państwo możliwość usamodzielnienia się Państwa dziecka, by żyło samodzielnie, bez Waszego wsparcia?

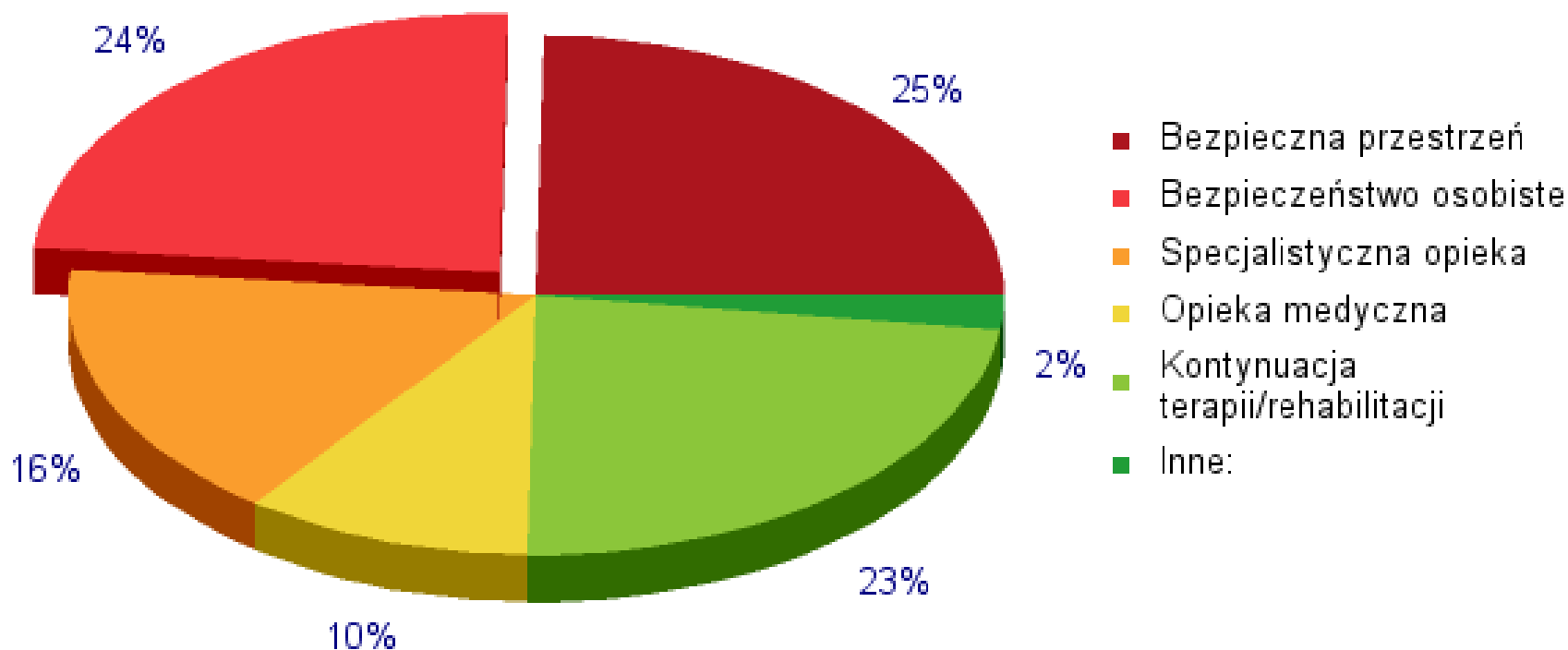
Jakie dostrzegają Państwo najważniejsze przeszkody/bariery w związku z usamodzielnieniem się Państwa dziecka?

**Czy Państwa zdaniem Wasze dziecko
mogłoby prowadzić samodzielne życie poza
domem rodzinnym, choćby tylko w jakimś
wymiarze (np. tylko w trakcie dnia)?**

Czy mogą Państwo wskazać warunki, jakie powinny być spełnione, by Państwa dziecko mogło prowadzić życie poza własnym domem rodzinnym?

Biuro projektu
Urząd Marszałkowski Województwa
Zachodniopomorskiego
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin
(siedziba ROPS - ul. Starzyńskiego 3-4, p. III, pok. 325).

Kontakt:

Ewa Puskiewicz, epuszkiewicz@wzp.pl, tel. 91 42 53 630;
Iwona Sondej-Pawlak; isondej@wzp.pl, tel. 91 42 53 625.